

Klub muhastemu vremenu se je letos domala povsod na Gorenjskem zgodaj začela kopalna sezona. V Grajskem kopalnišču na Bledu so se prvi začeli »hladiti« že sredi maja. — Foto: F. Perdan

Leto XXVI. Številka 49

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranj, sreda, 27. 6. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Loški »veliki finale«

Za uvod v osrednjo prireditev z naslovom »Škofja Loka skozi stoletja« bo govoril pokrovitelj praznovanja predsednik IS SRS inž. Andrej Marinc

Praznovanje tisočletnice obstoja škojeloškega ozemlja, ki je prvi omenjeno v darilnem aktu nemškega cesarja škofom iz Freisinga, torej v dokumentu, napisanem in potrjenem konec junija leta 973, se bliža svojemu vrhu. Uvod v »veliki finale« sta jutrišnja otvoritev razstave zabeležk, knjig, publikacij, člankov in fotografij avtorja dr. Pavleta Blažnika, znanega slovenskega zgodbodinjara, člana SAZU ter sprejem ob njegovi 70-letnici. Razstavo nameravajo odpreti ob 17. uri, in sicer v čitalnici knjižnice »Ivan Tavčar« Škofja Loka, sprejem pa bo ob 18. v sejni dvorani na loškem gradu. Program proslavitve, s katero bi Ločani radi vsaj simbolično izkazali hvaležnost rojaku-znanstveniku, brez dvoma doslej najboljšemu poznavalcu in raziskovalcu bogate škojeloške preteklosti, obsega poleg zahvale predsednika občine Toneta Polajnarja še podelitev listine o proglašitvi jubilanta za častnega občana mesta, izročitev listine in odlikovanja predsednika republike Josipa Broza-Tita ter oris nagrajenčeve življenske poti in dela (prof. France Planina).

Naslednjega dne, v petek, 29. junija, popoldan prireja predsednik Tone Polajnar v dvorani skupšinske stavbe uradni sprejem. Povabljeni so številni ugledni javni, politični in kulturni delavci. V spremnem glasbenem sporedu nastopa oktet tovarne Jelovica in domači reproduktivni umetniki, ki misijo zvečer, v grajski kapeli, pripraviti daljši skupni koncert.

V soboto, 30. junija, bo meščanom pomagala na noge budnica pihalne godbe. Za deseto dopoldan je nato predviden promenadni koncert orkestra Alpine iz Žirov, medtem ko naj bi uro kasneje na sedežu občine podpisali besedilo sklepa o pobratemju Škofje Loke in Smederevske Palanke. Sodeluje komorni pevski zbor Loka. Ob 13. uri bodo strokovnjaki podjetja PTT Kranj spustili v obratovanje moderne avtomatske telegrafike in telefonske naprave, popoldan ob 18.30 pa je na vrsti otvoritev prikaza muzejske dejavnosti v Loki (grajska galerija).

In že smo pri osrednjem dogodu leta, pri predstavi »Škofja

Loka skozi stoletja« (sobota ob 20.30). S pomočjo loških igralcev-amaterjev želita sestavljavec teksta prof. Janko Krek in režiser Jože Vozny v dramski obliki obnoviti najbolj zanimive trenutke iz tisočletnega razvoja ozemlja. Odprto gledališče v vrtu gradu je že povsem nared in samo čaka, da bo sprejelo okrog 1000 gledalcev, kolikor znaajo zmogljivosti polkrožne arene. Prišlekom in gostom se obeta ne-pozabno doživetje: začetek spektakla so namreč Ločani prepustili fanfaram domače pihalne godbe pod vodstvom Iva Guliča, ki jim bodo potlej sledile pozdravne besede podpredsednika občinske skupščine Lojzeta Malovrh, predsednika pripravljalnega odbora praznovanja Zdravka Krvine in predsednika občine Toneta Polajnarja. Slavnostni govor pa bo imel predsednik IS SRS in pokrovitelj celotnega ciklusa svečanosti inž. Andrej Marinc. Mikrofon naj bi nazadnje prevzeli gostje iz pobratenih občin Smederevska Palanka, Selje na Koroškem in Medicina. Kako smo zvedeli, bo v primeru slabega vremena — če bi deževalo — prireditev prestavljena na nedeljo, 1. julija. I.G.

**jubilejna
mešanica
BRAVO**

**SPECERIJA
BLEDE**

Naročnik:

Obveščamo vse sodelavce in občane, da ima od slej Temeljna kulturna skupnost Radovljica, Gorenjska cesta 27., naslednjo telefonsko številko

telefon 75105

Zveza kulturno prosvetnih organizacij, Radovljica, Gorenjska cesta 27.

telefon 75056

Občinski odbor RK Radovljica, Gorenjska cesta 27.

telefon 75105

Knjižnica A. T. Linhart, Radovljica, Gorenjska cesta 27.

telefon 75116

Najvišji dimnik

Doslej najvišji dimnik v kranjski občini so zgradili v novem stanovanjskem naselju na Planini. Visok je 60 metrov. Zaradi zmogljivosti kotlarne, ki bo ogrevala 4500 stanovanj v tem novem naselju, bi bil dimnik lahko visok sicer samo 15 metrov. Da so se izognili ugrajevanju čistilnih naprav, pa so zgradili štirikrat večjega. Na višini 60 metrov se namreč saje in drugi delci že razširijo v zraku. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

XXIII. mednarodni GORENJSKI SEJEM
v Kranju od 10. do 20. avgusta

Ustavna dopolnila v RTV
Edward Kardelj je v vili Podrožnik v Ljubljani sprejel predstavnike vseh RTV hiš v državi in se z njimi pogovarjal o uveljavljanju ustavnih dopolnil v zavodih RTV. Dogovorili so se, da bodo o tem septembra organizirali širše posvetovanje.

Dodatek upokojencem

Skupnost invalidskega in pokojniškega zavarovanja Slovenije je sklenila, da bodo dobili upokojenci julija enkratni prispevek za rekreacijo v višini 225 dinarjev. Ta znesek bodo dobili vsi tisti upokojenci, ki so svojo pokojnino uveljavili do 1. junija letos.

Novo vodstvo SZDL Srbije

Na seji republiške konference socialistične zvezve Srbije so izvolili novo republiško vodstvo. Predsednik republiške konference SZDL je Dušan Črebić, podpredsedniki pa Sandor Dobo, Serafin Sulejmani in Milutin Milosavljević.

Tehnokratizem in cene

V razpravi na seji predsedstva zvezve sindikat Jugoslavije je bilo rečeno, da so se cene v prvih petih mesecih letos v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečale že za 17,6 odstotka, živiljenjski stroški so narasli za 20,6 odstotka, izdatki za prehrano pa kar za 25,5 odstotka. Napovedano pa je še novo povečanje cen. Predsednik ZSJ Dušan Petrović je rekel, da delavci ne morejo več dohitovati takšega naraščanja cen. Ugotovil je, da so cene prepričene svojevrstnemu pogajanju med organi uprave in tehnikratskimi vrhovi v delovnih organizacijah. To pa spodbuja inflacijo ne pa stabilizacijo.

Zagarjeve nagrade

V Ljubljani so prosvetnim delavcem iz vse Slovenije podelili letosnje Zagarjeve nagrade. Dobili so jih Breda Čilenšek, Janko Černut, Anton Golčer, Vilko Kolar, Srečko Rot, Marjanca Seme, Avgust Sulog in Dina Urbančič.

1725 dinarjev

Po zadnjih podatkih zvezgega zavoda za statistiko je prečni osebni dohodek v družbenem sektorju v vsej državi znašal od januarja do marca letos 1725 dinarjev. V Sloveniji je bil 2028 dinarjev, v Hrvatski 1865, v BiH 1650, v Srbiji 1604, in sicer na ozemlju območja 1616, v Vojvodini 1612 in na Kosovu 1447. Prečni zaslužek v Črni gori je bil 1337, v Makedoniji pa 1496 dinarjev.

Prve diplome

V Ljubljani so podeli 55 diplomi diplomantom fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo. To je bila prva podelitev diplom, odkar se je 1970. leta visoka šola za sociologijo, novinarstvo in politične vede preimenovala v fakulteto ljubljanske univerze.

Prispevki za Kumrovec

V skladu za zgraditev spominskega doma mladine in borcev v Kumrovcu se je do 10. junija zbralo 43.488.298 dinarjev ali okrog 43 odstotkov potrebnega denarja. Naječ so doslej zbrali v Hrvatski (64 odstotki v republiki predvidene vsote), sledita Črna gora in Makedonija (58 oziroma 53 odstotki), zatem Kosovo, ožja Srbija, Vojvodina, Bosna in Hercegovina ter Slovenija s 15 odstotki. V zadnjem obdobju — po 10. juniju so največ prispevali občani Hrvatske in Slovenije.

Za 10 odstotkov

Sklepi slovenske skupštine omogočajo, da se na področju družbenih dejavnosti v drugem polletju lahko osebni dohodek v globalu povečajo za okrog 10 odstotkov. Predvsem naj bi se povečal dohodek v šolstvu. Za to bo treba dodatno zbrati 167 milijonov dinarjev.

Festival otroka

V Šibeniku se je začel jugoslovanski festival otroka, ki bo trajal do 3. julija. Začetka slovesnosti se je v soboto udeležila tudi znana umetница Josephine Baker. Na festivalu bodo domača in tuga gledališča uprizorila 19 dramskih, glasbenih in lutkovnih predstav.

Praznik Golnika, Gorič, Tenetiš in Trstenika

Zaradi pomembnosti praznika in 30. obletnice množičnega odhoda prebivalcev vasi pod Tolstim vrhom in Kriško goro v partizane so družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti, društva in ustanove Golnika, Gorič, Tenetiš in Trstenika sklenile, da bodo letošnji krajevni praznik praznovale skupaj. Obenem bodo v okviru tega praznovanja proslavili tudi 15-letnico delovanja športnega društva Storžič z Golnikom in 20-letnico gasilskega društva Goriče. Pokroviteljstvo nad praznovanjem sta prevzela sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martin Košir in častni član nekdanje goriške občine Franc Štefan Miško.

Prireditve v počastitev praznika omenjenih vasi so se že začele. V nedeljo je bila na Golniku rokometna tekma Crvena zvezda (Beograd) : reprezentanca Gorenjske, v petek, 29. juniju ob 16. uri pa bo na polju pod Goričami nastop modelarjev Aerokluba Kranj z radijsko vodenimi modeli. Več o praznovanju bomo še pisali. -jk

Rezervne starešine ustanovile aktiv ZK

V ponedeljek, 25. junija, je bila v Kranju 6. redna seja občinskega odbora Zvezre rezervnih vojaških starešin Kranj, na kateri so sklenili, da bodo ustanovili samostojni aktiv ZK, v katerem bodo vsi komunisti, ki delajo v vodstvu občinskega odbora ZRVS Kranj in v vodstvih krajevnih združenj. Aktiv se bo sestal na prvi seji še ta mesec. Med drugim bodo člani aktivna sprejeli v ZK 6 rezervnih starešin. Spregovorili pa bodo tudi o nekaterih negativnih pojavih med člani ZRVS.

Na ponedeljki seji so prav tako analizirali lansko delo predsedstva ZRVS Kranj ter pregledali delo komisije za strokovno vzgojo rezervnega starešinskega kadra, komisije za družbenopolitično in obrambno vzgojo rezervnih vojaških starešin in komisije za kadrovska vprašanja v letosnjem prvem polletju. Ugotovili so, da je bilo delo komisij dobro. Ob pregledu finančnega poslovanja in položaja občinske organizacije ZRVS Kranj pa so menili, da bodo sredstva, ki so bila dodeljena organizaciji, komaj zadoščala za nemoteno delovanje. Zato bodo ob rebalansu proračuna rezervne starešine prosile odgovorne občinske organe za dodatna sredstva. -jk

Zadovoljiva udeležba na volitvah

V petek, 15. juniju, so jeseniški železarji volili samoupravne organe v železarni. Udeležba na volitvah je bila zadovoljiva, saj se je volitev udeležilo 5318 delavcev ali 87,5 odstotka.

Železarji so volili delavske svete temeljnje organizacij združenega dela in skupnih služb, odbore za kadre in medsebojne odnose, komisije za kršitve delovnih dolžnosti, delegacije temeljnje organizacij združenega dela in skupnih služb v delavskem svetu in v odborih samoupravne delavske kontrole železarje. D. S.

Dva nova dokumenta o družini

V kratkem bo republiška skupščina Slovenije razpravljala o dveh pomembnih dokumentih, ki bosta verjetno še pred sprejetjem šla v javno razpravo: o resoluciji o načrtovanju družine ter o osnutku zakona o prekinitti nosečnosti. S prenehanjem veljavnosti zveznega zakona je namreč problematika prekinitti nosečnosti prepričana v urejanje republikam. Osnutek zakona o prekinitti nosečnosti je pripravil sekretariat za zdravstvo in socialno politiko v sodelovanju z zdravstvenimi in socialnimi institucijami v republiki.

Dokumenta, tako so pojasnili na tiskovni konferenci v sekretariatu za informacije izvrsnega sveta Slovenije — ki sta plod dolgoletnih razmišljanj in dela na tem področju — naj bi v tem trenutku poimenovali afirmacijo družbenih stališč o družini, tako stališč o osnovni pravici staršev o določanju števila otrok in presledku med rojstvom ter o splošnih pogojih za starševstvo, ki omogočajo staršem, da rode le zaželenega otroka. S tem v zvezi so starši oziroma občani nasprotni upravljeni do potrebnega znanja, s katerim naj si pomagajo pri določanju števila in časa rojstev, kar je med drugim zapisano tudi v osnutku slovenske ustave med slobodičnimi občana. Dokumenta, tako je poudarila na konferenci Zora Tomičeva, nikarkor ne vsiljujeta nekih novih načel na tem področju, pač pa sledita politiki, ki se je pri nas izobilovala v praksi. Zato se ni bati, da takšna politika ne bi našla odmevnosti. Po oceni nekaterih sta dokumenta, še posebej pa resolucija, ambiciozni program pri nadaljevanju te družbeni politike. Začetke ali bolje receno temelje že imamo, mišljeno je srednje-ročni program otroškega varstva, kar je vsekakor pomembno za izboljšanje razmer, v katerih se bodo otroci rodili. Ob otroškem varstvu je še posebej važna stanovanjska politika. Ugotovljamo namreč, da je posebno v Sloveniji želja po rojstvih otrok večja kot pa je rojstev, kar pomeni, da starši žele imeti otroke v urejenem okolju in zagotovljeni socialni varnosti. Sicer pa demografski strokovnjaki zagotavljajo, da klub strahu pred porazno nataliteto slovenskega naroda, za sam obstoju naroda ni treba imeti strahu. Trend upadanja rojstev, ki se je na Slovenskem začel že na prelomu tega stoletja, je po njihovih zagotovilih že dosegel najnižjo stopnjo. Po letu 1970 se je število rojstev že začelo dvigati, tako da je Slovenija s 17 rojstvi na 1000 prebivalcev na vrhu med republikami, slovenska nataliteta pa je tudi višja kot v sosednjih državah, na primer Avstriji in Italiji. L. M.

Število alkoholikov, ki prihajajo z zdravljenja in morajo biti vključeni v klube, pa je toliko, da bo treba še do konca leta v Kranju ustanoviti še dva kluba zdravljenih alkoholikov, od tega en klub v tovarni Iskra. Toliko klubov pa seveda terja tudi ustrezno število članov terapevtskega teama, njihovo usposabljanje za odgovorno delo ipd. Klub temu, da so bili v sodelovanju z delovnimi organizacijami doseženi že lepi uspehi, pa je bilo v razpravi rečeno, naj bi se tako sodelovanje še poglabljalo, prav tako tudi z družbenopolitičnimi organizacijami. Vedeti je namreč treba, da je med zaposlenimi v delovnih organizacijah okoli 15 odstotkov alkohol-

jesenice

Jesenice. Na konferenci bodo sprejeli programske usmeritve dela mladih v železarni.

Na zadnjem občnem zboru strelske družine Heroja Verdnika na Jesenicah so se menili o svojem nadaljnjem delu in problemih. Menili so, da bira moralni v družino pritegniti čimveč mladih, čimprej urediti strelski dom in se zavzemati, da bo strelstvo na Jesenicah spet oživel.

D. S.

Za petek dopoldne je sklicana seja medobčinskega sveta zvezne komunitev za Gorenjsko. Predvidena je potrditev sklepov in dogovorov aktivov vodilnih članov zvezne komunistov gorenjskih občin in razprava o problematiki razvoja stanovanjskega gospodarstva.

Pri občinskem sindikalnem svetu je ta teden sklicanih več sej. Tako je bila za davi sklicana seja komisije za dodeljevanje izrednih podpor, opoldne pa bo seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, ki bo razpravljalo o samoupravnih sporazumih v gospodarskih organizacijah, o sindikalni politični šoli in delovnem programu za mesec avgust. Za jutri popoldne je sklicana seja komisije za živiljenjske in delovne pogoje. Na dnevnu redu je pravno varstvo in zaščita članov sindikata, informacija o stanovanjski politiki in drugo. V pondeljek pa se je sestal občinski odbor sindikata delavcev storitvenih dejavnosti. Analiziral je občne zvore sindikalnih organizacij in razpravljal o sindikalni organizaciji zaposlenih v zasebnem sektorju.

Jutri popoldne se bosta na 50. skupni seji sestala oba zvora občinske skupštine. Na dnevnu redu je 17 točk, med pomembnejšimi pa so: poročilo o gospodarskih gibanjih v letu 1973, spremembu in dopolnitveni resoluciji o družbenoekonomski politiki in letosnjem razvoju občine, zvišanje stanarine, program razvoja osnovnih šol v občini, poročilo o gradnji doma za starejše ljudi v Kranju in več drugih. A. Z.

radovljica

Na zadnji skupni seji pred dvomesečnimi počitnicami se bosta danes popoldne sestala oba zvora radovljickih občinske skupštine. To bo že 55. skupna seja v tej mandatni dobi, na kateri bodo razpravljali o poteku gradnje šolskih poslopij v občini, o delu inšpekcijskih služb, sklepali o spremembah in dopolnitvi zazidalnega načrta za vzhodni del Lesc in sklepali o potrditvi priznanj občine Radovljica.

V ponedeljek dopoldne je bila pri občinski konferenci socialistične zvezre razširjena seja sekretariata kmečke sekcije, na kateri so razpravljali o sklicu VI. zborna delegatov kmetov. VI. zbor delegatov kmetov bo v petek ob 9. uru. Na zboru pa bodo razpravljali o zakonskih predlogih in zahtevanih spremembah, o dosedanjem delu sveta za gozdarstvo in kmetijstvo občinske skupštine in o razvoju kmečkega turizma v občini. A. Z.

tržič

za telesno kulturo Tržič, na kateri so razpravljali o položaju množičnega sporta in rekreacije v občini in gradnji TRIM steze v Tržiču, katere pobudnik je občinski sindikalni svet, ki je pripravljen prispevati tudi večji del sredstev.

Sinoči se je vrnila iz pobratene francoskega mesta Ste Marie aux Mines skupina Tržičanov, predvsem nogometnika, ki so sodelovali na mednarodnem nogometnem turnirju v pobratemem mestu. Z nogometniki je bila v Franciji tudi delegacija skupštine in družbenopolitičnih organizacij. -jk

V Kranju že tretji klub

V Kranju je bila v petek popoldne ustanovna skupščina novega kluba zdravljenih alkoholikov — že tretje. V klubu zdravljenih alkoholikov Vodovodni stolp, kot se imenuje, so zdravljeni alkoholiki iz obč prejšnjih klubov ter člani skupine, ki se je ambulantno zdravila.

Število alkoholikov, ki prihajajo z zdravljenja in morajo biti vključeni v klube, pa je toliko, da bo treba še do konca leta v Kranju ustanoviti še dva kluba zdravljenih alkoholikov, od tega en klub v tovarni Iskra. Toliko klubov pa seveda terja tudi ustrezno število članov terapevtskega teama, njihovo usposabljanje za odgovorno delo ipd. Klub temu, da so bili v sodelovanju z delovnimi organizacijami doseženi že lepi uspehi, pa je bilo v razpravi rečeno, naj bi se tako sodelovanje še poglabljalo, prav tako tudi z družbenopolitičnimi organizacijami. Vedeti je namreč treba, da je med zaposlenimi v delovnih organizacijah okoli 15 odstotkov alkohol-

V razpravi je bilo rečeno, da se je v Kranju že premaknila stara miselnost in prav pionirjem boja za rehabilitacijo alkoholikov gre zasluga, da je Kranj tudi v slovenskem merilu nekakšno »osvobojeno ozemlje«, kot se je v razpravi nekdo slikovito izrazil. Brez podpore vseh družbenih sil pa bo seveda napredek počasnejši.

L. M.

industrija kovinske opreme in strojev Kranj
Savska cesta 22

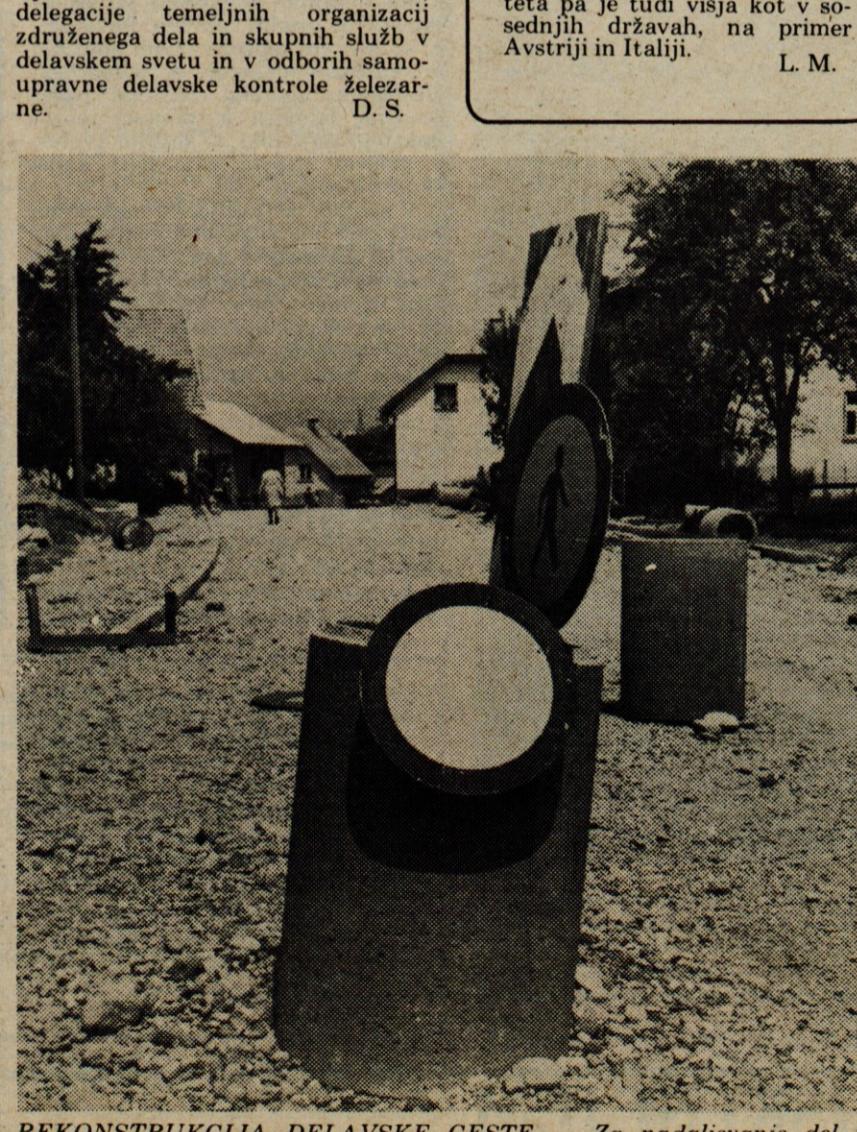
vabi k sodelovanju

1. pomočnika direktorja
2. vodjo splošnih služb
3. tajnika samoupravnih organov
4. fakturistko
5. administratorko

Pogoji:

1. visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri s praksjo na komercialnem področju,
2. visoka ali višja izobrazba pravne smeri ali višja upravno pravna šola,
- 3., 4. in 5.: ekonomska, upravno administrativna ali dvoletna administrativna šola.

Pismene prijave s kratkim življjenjepisom sprejema kadrovska služba podjetja do vključno 14. 7. 1973.

REKONSTRUKCIJA DELAVSKE CESTE — Za nadaljevanje del na Delavski cesti v Kranju je namenjenih 975.600 dinarjev. Odsek, ki ga obnavljajo, je že kar lep čas zaprt! — Foto: F. Perdan

Ob izumih in izboljšavah jeseniških novatorjev

Inventivna in inovacijska dejavnost v železarni Jesenice dobro razvita in organizirana — Kdaj poleg odškodnin za tehnične izboljšave tudi večje moralno priznanje? — Zaradi odškodnine novatorji ob celoletni otroški dodatek!

Železarna Jesenice je imela že od nekdaj izredno dobro razvito in organizirano inovacijsko dejavnost, ki pa je bila včasih predvsem zaradi težav podjetja nekoliko zavrtja.

Ko je bila železarna v težkem finančnem položaju, je bilo ob pomanjkanju sredstev nemogoče, da bi dosledno sledila hitremu razvoju tehnike in znanosti in čeprav inovacijska dejavnost ni bila v povojih, je zaradi premajhnih sredstev njeno delo nekoliko zamrlo.

Ko se je leta 1972 železarna resila nelikvidnosti, so bile odljene možnosti za razvoj na področju inovacije in inovacije. Zdaj deluje v železarni posebna služba, imajo pravilnik, strokovne kade itd. Ugotavljaljo, da uresničevanje ustavnih dopolnil ne bo prineslo na to področje bistvenih sprememb, saj jeseniška organizacija inventivne dejavnosti že zdaj sloni na samoupravnih odnosih.

Razpisi tehničnih problemov

Temelj inventivne in inovacijske dejavnosti v železarni Jesenice so komisije za racionalizacijo in novatorstvo pri svetih delovnih enotah. V železarni imajo sedem delovnih enot in sedem komisij za racionalizacijo in novatorstvo. Vsaka delovna enota je sestavljena iz štirih ali šest obratov, oddelkov ali služb. Tako so člani komisije zastopniki obratov ali oddelkov, njihovo število pa je odvisno od velikosti delovnih enot. V komisijo navadno izvolijo predvsem delavce, ki se zanimajo za razvoj in racionalizacijo proizvodnje.

Naloga komisije je, da vodi in usmerja inventivno in inovacijsko aktivnost neposrednega proizvajalca. V železarni se ogrevajo za dve oblike dela, in sicer prek razpisov tehničnih problemov in za obliko, ko spontano rešujejo tehnične probleme.

Razpisi tehničnih problemov objavljajo v tovarniškem glasilu in so zelo pomembna oblika informiranja domačih izumiteljev in racionalizatorjev o nerešenih nalogah po obratih železarne. S tem daje železarna naloge članom kolektiva, da lahko razmišljajo o rešitvah problemov in jih usmerja v delo inovacijske dejavnosti. Stevilo prijavljenih predlogov, ki jih pošljajo obratovodstva, se stalno veča. Zelo ugoden je tudi odziv na razpise. Zaradi hitrejšega reševanja je odbor za izume imenoval posebno komisijo, ki se sestaja po potrebi. Avtorji predlogov običajno predložijo dokumentacijo, da lahko obratovodstva in komisija delovne enote izberejo najboljšo rešitev. Če avtor ni sposoben izdelati dokumentacije, za izdelavo poskrbi odgovornostna služba. Na predlog komisij za racionalizacije sklepa o nagradah odbor za izume in najboljše tri rešitve so nagrajene.

Analiza kažejo, da je število prijavljenih teoretičnih rešitev kar precejšnje, vendar je izvedenih precej manj. Vsaka rešitev zahteva precej truda, časa in denarja, nekatere zahtevajo tudi natančne analize o gospodarnosti investicije. Še vedno se pojavi, da nekatera obratovodstva kažejo nezaupanje do domačih inovacij in lastne sposobnosti, kar slabovpliva na razpoloženje in moreno domačih avtorjev inovacije.

Težko je trditi, da je izbrana in nagrajena rešitev razpisanega tehničnega problema tudi najboljša. Zgodilo se je že, da izbrana rešitev ni potpolnoma ustrezala, a je bila klubu temu sprejeta.

Najdražja rešitev ni vedno najboljša

Spontano reševanje tehničnih problemov je stara oblika dela, ki jo delno že urejajo organizacijski predpisi. Organizacijski predpisi za postopek obravnavne novatorskih in racionalizatorskih predlogov urejajo predlog po vrstnem redu: ideja, predlog, odobritev, izvedba, izračun prihrankov, odškodnina. S tem hočejo omejiti število tistih inovacij, ki potekajo po nezaželenem vrstnem redu: ideja, izvedba, predlog, izračun prihrankov, odškodnina. Po tem vrstnem redu enostavno izključijo samoupravne organe in strokovne službe, ki morajo izdati dovoljenje za izvedbo. Se vedno delajo v proizvodnji manjše poskuse brez vednosti in dovoljenja strokov-

nih služb, ki pa lahko uspejo ali ne. Predvsem novi zakonski predpisi poudarjajo osebno in kolektivno odgovornost in je vsak osebno in kazensko odgovoren.

Komisije pri delovnih enotah v železarni so tudi predlagale, naj bi ustanovili poseben sklad za razvoj inventivne dejavnosti, v katerega naj bi prispevale vse temeljne organizacije zdrženega dela. Razen tega pa so v železarni tudi sklenili, da vsako leto podelijo za posebne dosežke tudi inž. Lambert Pantzovo nagrado v višini 10.000 dinarjev.

Kvalitetnejše rešitve

Pri delavskem svetu železarne deluje tudi odbor za izume in racionalizacije. Naloga tega odbora je, da nadzira inovacijsko dejavnost in ocenjuje rezultate. Glavno merilo za oceno dejavnosti so koristi in prihranki. Merila ocenjevanja so zelo ostra in so tako ocene dovolj objektivne.

V železarni je največ inovacij, s katerimi so prihranili na energiji, materialu ali delovni sili, manj pa inovacij, s katerimi bi zmanjšali zastoje, povečali zmogljivosti in tako povečali proizvodnjo. Odbor obravnavava in nagradi predloge višje vrednosti, komisije pri delovnih enotah pa predloge manjših vrednosti. Stevilo inovacij, ki jih obravnavata odbor pri delavskem svetu, je sicer manjše, vendar pa po prihranku predstavljajo 84 odstotkov od vsega prihranka dejavnosti.

V zadnjih letih je število kvalitetnih rešitev zelo poraslo. Analiza govori, da je bil leta 1971 povprečen prihranek na inovacijo 36.400 dinarjev, leto pozneje pa 79.000 dinarjev.

Osnutek temeljnega samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD v delovno organizacijo železarne predvideva poleg ostalih organov tudi odbor za raziskave, izume in racionalizacije. Temeljne organizacije so sporazumele, da v železarni deluje pet odborov za racionalizacije namesto sedanjih komisij. Ti odbori naj bi imeli nekoliko večja pooblastila in bi lahko določali višine odškodnin. Načrtujejo tudi, da bi vsaka TOZD imela povprečno 60 aktivnih novatorjev.

V železarni si tudi prizadevajo, da bi se bolje izpopolnili pravilnik in uveli nove oblike dela, ki bi še bolj spodbudile in obogatile inovacijsko dejavnost. Stevilo prijavljenih predlogov, ki jih pošljajo obratovodstva, se stalno veča. Zelo ugoden je tudi odziv na razpise. Zaradi hitrejšega reševanja je odbor za izume imenoval posebno komisijo, ki se sestaja po potrebi. Avtorji predlogov običajno predložijo dokumentacijo, da lahko obratovodstva in komisija delovne enote izberejo najboljšo rešitev. Če avtor ni sposoben izdelati dokumentacije, za izdelavo poskrbi odgovornostna služba. Na predlog komisij za racionalizacije sklepa o nagradah odbor za izume in najboljše tri rešitve so nagrajene.

Analiza kažejo, da je število prijavljenih teoretičnih rešitev kar precejšnje, vendar je izvedenih precej manj. Vsaka rešitev zahteva precej truda, časa in denarja, nekatere zahtevajo tudi natančne analize o gospodarnosti investicije. Še vedno se pojavi, da nekatera obratovodstva kažejo nezaupanje do domačih inovacij in lastne sposobnosti, kar slabovpliva na razpoloženje in moreno domačih avtorjev inovacije.

Težko je trditi, da je izbrana in nagrajena rešitev razpisanega tehničnega problema tudi najboljša. Zgodilo se je že, da izbrana rešitev ni potpolnoma ustrezala, a je bila klubu temu sprejeta.

Jože Ulčar, teholog v talinčah, ima dva zelo uspešna predloga. Z novo tehnologijo izdelovanja nerjavečih jekel v elektro pečeh je železarna od 1965. leta do danes prihranila dva milijona N dinarjev. Z drugim njegovim predlogom, z novimi masami za oblogo talinčnih polov, pa je prihranila 295 tisoč N dinarjev.

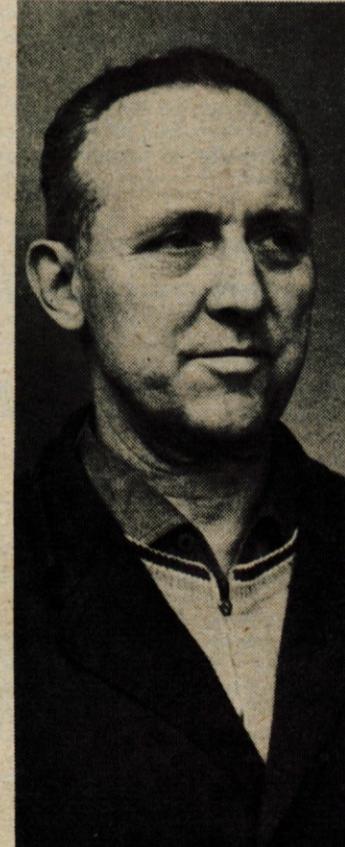
Jože Ulčar: »Po večletnih poskusih nam je uspel takrat izdelati jekel, ki je vsebovalo največ 0,03 ogljika. To je bil tudi v evropskem merilu lep dosežek in smo s tem dosegli dobre mehanske in organske lastnosti teh jekel.

Muslim, da je inovacijska dejavnost zelo nevhaležno delo. Pri tem mislim na same prigovore sodelavcev, ko se novator loti posla. Na nezaupanje, skepso,

ugovore. Sam postopek je predolg, odškodnine so večkrat le simbolično priznanje. Vendar menim, da novatorjem ni toliko do finančnega priznanja, kot najprej in predvsem do primerne moralne podpore in pozneje tudi do dostenjega moralnega priznanja.«

Ivan Bucek, zaposlen na pripravi dela, je izdelal pet izboljševalnih predlogov, prvega že leta 1951. Zelo uspešen je njegov predlog iz leta 1965, ko je uvedel nov način izdelovanja segmenta za peskomet. S tem so do sedaj prihranili v železarni 103 tisoč N dinarjev. Pucek pa ima tudi patent in ta svoj uspeh deli skupaj s Puh Borisom. Izdelala sta stroj za valjanje koničnih navojev.

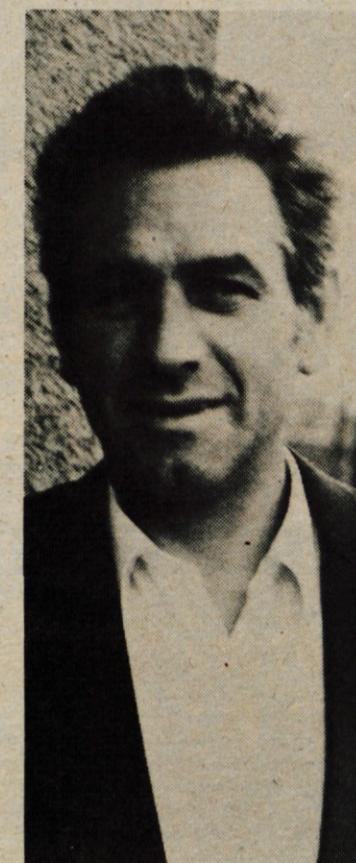

Ivan Bucek: »Menim, da bi morali kaj kmalu spremeniti odnos do novatorjev. Večkrat sodelavci ne vidijo splošne družbene koristi, spotiskajo se ob odškodnine, ki jih dobijo novator, pri tem pa niti ne pomislijo, da je nov predlog izboljšal tudi njim pogojje dela. Odškodnine prav gotovo niso visoke, novatorji pogrešamo predvsem moralno pomoč in spodbudo. Še to: ko sem lani prejel za svoj predlog 3600 dinarjev, sem zaradi tega izgubil celoletni otroški dodatek! Presegel sem limit in tako sem bil na slabšem kot prej. Mislim, da bi to moralni urediti.«

Jože Zidar, vzdrževalni asistent v valjarni debele pločevine, je izdelal deset izboljševalnih predlogov. Med najpomembnejšimi je njegov predlog iz leta 1968, ko je izdelal nov ščitnik in podest nastavne naprave v

valjarni 2400 in s tem omogočil varnejše delo za vse delavce na proggi in preprečil številne dotedanje zlome valjev (prej na leto 14 zlomov, zdaj največ dva zloma ali nič). S tem nujnim predlogom je železarna do sedaj prihranila 502 tisoč dinarjev.

Jože Zidar: »Na sam predlog me je pripeljala misel, da bi bilo moč okvare zmanjšati ali povsem preprečiti, obenem s tem, da bi bilo delo tudi lažje in tako sem izdelal izboljševalni predlog. Sicer pa menim, da bi morali predloge obravnavati takoj, kajti postopek od ideje so uresničitve se mi zdi predolg. Marsikateri predlog gre tudi v pozabno in se nikoli ne uresniči.«

Inž. Viktor Rakovec iz valjarne Bela je predložil štiri predloge, od katerih je omogočil največji prihranek predlog iz leta 1971, in sicer 517 tisoč dinarjev. Predlog obsegata vgradite posebnega formata šamotne opeke v venec globinskih peči namesto phalne mase.

Viktor Rakovec: »Do predloga sem prišel na osnovi dolgoletnega opazovanja in na osnovi poštosti popravil na globinskih pečeh, ki zahtevajo daljši čas.«

Postopek pri obravnavanju predlogov se mi zdi predolg; nekatere predloge je treba takoj preizkusiti. Zdi se mi, da bi morali delo novatorjev tudi bolje vrednotiti, pa ne le materialno, temveč tudi moralno.«

Zvonko Labura, obratovodja željarne, je predložil v oceno dva izboljševalna predloga in en patent. Skupni prihranek njegovega dela je 507 tisoč dinarjev.

Zvonko Labura: »Po mojem predlogu smo začeli izdelovati želje z gladko površino, specialne šibike, žičnike, kar tudi obenem omogoča, da so vodila stro-

jev zaradi bolj gladkih površin bolje ohranjena in dalj časa vzdržijo.

Novatorski dejavnosti v železarni bi morali posvetiti še več skrb, avtorjem omogočiti tudi nekaj drugih manjših ugodnosti. Ne sme se vedno gledati le skozi prizmo ekonomskih korist, kajti nek predlog, ki omogoči lažje delo, je morda manj ovrednoten, čeprav zelo dobrodošel in v bistvu velike vrednosti. Tudi to bi morali upoštevati, podpirati! Prav gotovo bi morali z zveznimi predpisi tudi doseči, da ne bi bila novatorska dejavnost kakorkoli obdavčena. Če novator, ki prejme 2 tisoč dinarjev odškodnine, izgubi potem otroški dodatek za vse leto, zanj prav gotovo ni stimulativno. Obenem prispeva in omogoči družbi milijonske koriste, sam pa prejema minimalno, simbolično odškodnino.«

Darinka Sedej

Nova cesta v Kamni gorici

Ze nekaj let so si prebivalci Kamni gorice v radovljški občini železne ceste, ki bi odpravila ozka grla in ovinke skozi vas. Cesta je zdaj gotova in asfaltirana. Lani septembra je začelo graditi Cestno podjetje iz Kranja. Do letos spomladi so naredili traso, jo nasuli in steptali, nato pa asfaltirali. Nova cesta, dolga približno en kilometr, se začne tik pred vasjo z betonskim mostom čez Lipnico. Nato se rahlo vzpone, preseka novo naselje in se z blagim padcem konča na koncu vasi. Čeprav kratica, je bila cesta trd oreh za graditelje, saj so morali skoraj polovico cestišča vsekati v živo skalno. Cesta je široka šest metrov, cestišče pa je stavljeni iz več plasti: gramoza, rečnega proda, obdelanega s cementom, in iz treh centimetrov debele asfaltne prevleke. Ovinkov skoraj ni, vzponi in padci pa so blagi.

Novo obvozno cesto bodo slovensko odprli 4. julija, ko bodo pripravili tudi bogat kulturni program.

T. Pogačnik

Cesta na Virju bo letos popravljena

Krajevna skupnost Tržič se je z letošnjim delovnim programom obvezala, da bo popravila cesto na Virju, kar so prebivalci tega dela Tržiča že nekajkrat zahtevali na svojih zborih, saj je cesta izredno ozka in na nekaterih mestih tudi nevarna, tako da je promet, posebno pa odvoz smeti, praktično nemogoč.

Popravilo ceste bo po predračunu veljalo 260.000 dinarjev, česar pa krajevna skupnost sama s svojimi proračunskimi sredstvi ne zmore, čeprav bodo občani sami zbrali 7000 dinarjev, brezplačno odstopili zemljišče ter s prostovoljnimi delom in sredstvi zgradili oporne zidove. Krajevna skupnost se je v soglasju z občinsko skupščino Tržič in Cestrim podjetjem iz Kranja odločila, da bo cesto letos vseeno popravila in asfaltirala ter plačala 130.000 dinarjev, drugo polovico denarja pa bo s pomočjo občinskega proračuna zbrala konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta.

GLAS 3

Sreda — 27. junija 1973

Na Šolskem centru Iskra Kranj ustanovili prvo šolsko planinsko društvo v Sloveniji

Na Zelenici raste drugi dom

Širjenje planinske misli, šola v naravi za 22 od-delkov, smučarski tečaji in poglabljanje dijaške samouprave so cilji, ki jih skuša dosegati novo planinsko društvo Šolskega centra Iskra Kranj

Na tehnični in poklicni šoli je 630 dijakov, med katerimi je zanimanje za telesno vzgojo zelo veliko, pred-vsem pa za smučanje in planinovstvo, česar pa šoli zaradi pogojev, v katerih delujeta, ne moreta izvajati in morata iskati različne rešitve. Pet zim zapored je šolski center Iskra za smučarske tečaje med polletnimi potičnicami najemal kočo planinskega društva Tržič na Kofcah. Šolski center Iskra tudi nima telovadnice in je med zimskimi meseci za potrebe telesne vzgoje najemal telovadnico v Stražišču. Ob tovarni je sicer igrišče, ki pa skoraj ni več uporabno. Pridobitev lastne planinske post-

janke in ustanovitev lastnega planinskega društva bi zanesljivo rešila vsaj del teh problemov.

K tej zamisli jih je navdajalo tudi dejstvo, da dajejo novi učni programi velik poudarek plavjanju, smučanju in šoli v naravi. Prav tako so iskraši menili, da bi sodelovanje dijakov pri društvu ter enakovredna udeležba pri njegovem upravljanju še bolj okreplila samoupravljanje. Zamisel so pozdravili tudi samoupravni organi centra v vodstvu leta nato naložili, naj poišče primerno planinsko postojanko ter s tem ustvari pogoje za ustanovitev društva. Zaradi vzgojnih namer šole in pomena planinstva za mladino je pristojna Vojna pošta rada odstopila iskrašem zapuščeno karavlo na Zelenici, ki jo je že ponujala nekaterim planinskim društvom, vendar le-ta niso pokazala zanimanja. Ker karavla zadnje čase ni bila vzdrževana v najemni pogodbi med Solskim centrom in Vojno pošto piše, da bo najemna toliko manjša, kolikor bodo novi upravitelji nekdaj karavle v zgradbo vlagali. Pred ustanovitvijo društva je izvedel iniciativni odbor med dijaki anketo, ki je pokazala, da zanimanje za planinstvo in oblike izobraževanja v naravi je.

5. maja je bil ustanovni občni zbor planinskega društva na SC Iskra Kranj. Potrjena so bila pravila društva in program. 22. maja je Planinska zveza Slovenije poslala potrdilo, s katerim ugotovljeno, da je bilo društvo na centru ustanovljeno v skladu z določbami statuta PZS in da je novo društvo 124. član planinske zveze Slovenije!

Takšno je bilo rojstvo prvega samostojnega planinskega društva na neki šoli v republiki, ki so ga na poseben srečanje opisali predstavniki šolskega centra Franc Zupan, Janez Herlec, Lado Matelič, Milan Visočnik, Gabrijel Perko in dijakinji Jana Sparovec in Dušanka Skrk.

Vpisovanje članov v novo društvo je prostovoljno. Pobudniki akcije so bili dijaki, medtem ko so razredniki le pojasnjevali namen društva. Čeprav akcija še teče, ima društvo v svojih vrstah že 230 dijakov ter 50 učiteljev ter ostalih članov kolektiva. Vodila jih je misel: zbuditi za planinstvo čim več zanimanja, vključiti čim več članov, čeprav dijaki po treh oziroma štirih letih šolanja zapustijo šolo in odidejo v svoje kraje, vendar »okuženi« s planinsko misijo in namenom, da ostanejo planinci tudi v kraju, kjer so doma. Tudi Zavod za šolstvo SRS je podprt ustanovitev društva ter svetoval, naj iskrašem pomaga planinsko društvo Kranj. Predstavniki kranjskega planinskega društva so soglasili, da ustanovni center svoje planinsko društvo, ki bo »odprtga« značaja, prav takšna pa bo tudi postojanka na Zelenici.

30. aprila se je začelo obnavljanje karavle, bodočega doma na Zelenici. Če bodo iskraši želeli temeljito obnoviti dom, bo vrednost del in materiala dosegla 40 milijonov starih din. 24. in 25. maja, ko je imela šola športna dneva, so bile prve delovne akcije. Na Zelenico je na plečih dijakov in učiteljev priomala prva vrča cementa in do danes so na Zelenico že znosili skoraj 9 ton materiala. Dijaki so opravili 1600 delovnih ur, učitelji in uslužbenici pa v prostih dneh 380. Nekdanja karavla je začela spremniti podobno, člani mladega PD pa si že lahko obetajo, da bodo prihodnje leto precejšen del šolskega in prostega časa preživeli na Zelenici. J. Košnjek

Švedski kozolci v Poljanski dolini

Prva košnja v nižinskih predelih Gorenjske gre h kraju. Kmetje so imeli v glavnem z vremenom srečo, le nekajkrat so jih ponagajale plohe, večjega in daljšega deževja, ki je v času košnje najbolj škodljivo, pa ni bilo. V četrtek se je vreme skisalo in onemogoča normalno sušenje sena v višjih predelih Gorenjske. Oblik sušenja sena je vedno več. Nekateri ga posuše na travniku in odtod zvožjo na senike in skednje, drugi zložijo na pol suho travo v kozolce, tretjim pa je takšno sušenje, kakršnega prikazuje fotografija, najbolj pri srcu. Švedski kozolci ali žični kozolci so se pri nas najprej pojavili v Poljanski dolini. (JK) — Foto: F. Perdan

Tržičani oživljajo planinske pašnike

Na planincah luštno biti

Planinsko pašništvo vzdržuje kulturnost pokrajine, obljudenost obmejnih področij ter pomaga visokogorskim kmetijam

V tržiški občini je nekaj bogatih visokogorskih planinskih pašnikov. Našejo najpomembnejše: Šija, Kofce, Korošča, Pungrat, Tegošče, Dolga njiva, Javornik in Bistriška planina. Razen tega sta na področju občine tudi dva nižinska pašnika na Bičevju in v Zanjicu. Zanimivo je, da je od vseh omenjenih planin »izumrla« le Dolga njiva, na ostalih pa v tem času že najdemo govedo, kojne in drobnico kmetov iz tržiške pa tudi iz sosednjih, predvsem iz rodovljiske občine.

Gospodarjenje s planinami v preteklih letih ni bilo najbolj posredeno. Za planine na tržiškem področju je bilo značilno — z njimi je gospodarila domača zadružna — da so prinašale izgubo, kmetje, uporabniki planin, pa so tarnali in negovali, da Kmetijska zadružna planin ne vzdržuje najbolj vestno, da jih izkoristi in dohodka ne vlagajo nazaj v planine, temveč drugam itd. Ob reorganizaciji kmetijske zadruge je bila sprejeta pobuda, naj planine in planinske pašnike upravljajo tisti, ki so zanje najbolj zainteresirani. To so kmetje. Skupščina občine je zaupala planine krajevinim skupnostim, le-te pa pašnim odborom, ki se oblikujejo za vsako planino posebej. Pašni odbori gospodarijo s planinami, določajo pašni red in odnose na planini, nihove odločitve pa potrjujejo krajevne skupnosti, ker pašni odbori niso pravne osebe.

Takšne odločitve so sicer dolgoročne, vendar lahko prve rezultate pričakujemo kaj kmalu.

S planinami gospodarijo ljudje, ki so za njihovo »življenje« najbolj zainteresirani in ki vsakodnevno repetajo in opozarjajo, da ne bi stagnirale ali celo izumrle. To so predvsem višinski kmetje, ki zaradi visoke lege intenzivno živine ne morejo rediti, vendar jim daje le-ta razen gozdin v prihodnosti turizma (!) pomemben in verjetno nepogrešljiv del dohodka. Poleti, ko je v gozdovih dela čez glavo, za intenzivno živinorejo ni časa, niti pogojev. Še manj pa bi ga bilo, če bi se na tržiških visokogorskih kmetijah pojavili gostje in do tega trenutka verjetno ni več tako daleč. Razen tega se živina na pašniku fizično okrepi. Kmet Janko Knific, po domače Vrbank iz Podljubelja, višinski kmet, se je lotil zanimivega poskusa. Čeprav je intenzivni živinorejec, je dal živino vseeno za 2 meseca na pašo, na jesen in pozimi pa jo bo v hlevu intenzivno spital. To je nedvomno zanimivo kombinacija pašništva in sodobne živinoreje. Turističnega pomena oživljavanja planin, ohranjevanja originalnih planinskih objektov ter zanimive in slikovite favne in flore (primer Korošča in Pungrat) verjetno ni treba posebej ponavljati.

V tem zapisu ne napovedujemo prerojenja planin tržiške občine prek noči, temveč želimo pokazati načrtno politiko pri reševanju tega problema že pred izidom zakona o kmetijskih zemljiščih, katerega osnutek predvideva ustanovitev pašnih skupnosti.

Pri oddelku za gospodarstvo tržiške občinske skupščine se je osnovala posebna komisija, ki je pred nedavnim obiskala planine Korošča, Šiju in Pungrat. Ostale pridaje na vrsto kasneje. Ugotovitev komisije (sestavljalci so jo kmetijski pospeševalci, veterinar, gozdar, kmet, referent za turizem in predstavniki oddelka za gospodarstvo) so nadvse zanimive in poučne. Planinske pašnike, kot radi imenujemo planinske pašnike, so zanemarjene in bo treba precej dela in denarja, da bodo odpravljene najnajnješje pomanjkljivosti. Na prvem mestu so obnova planinskih objektov, potrebnih za ljudi in živino, obnova ograj, ki nedvomno olajšujejo delo majerjem (le-te so letos v Tržiču težko dobili, v prihodnje pa bo to še teže in bo treba ta zanimiv in težaven poklic olajšati boljše nagrajevanju in vrednotiti), razen tega pa preprečujejo, da živila ne uhaja v sosednje gozdove in ne povzroča škode, napeljava vode, čiščenje pašnikov, urejevanje potov, odstranjevanje rastočega dreva na pašniku (ker se s planinami desetletja ni dobro gospodarilo, so nekatere zarašcene z ne preveč bogatim gozdom), odstranjevanje podrasti.

J. Košnjek

Gozdna šola tabornikov iz Križev

Danes se bo začel v Gozdu 4-dnevni tabor tabornikov odreda Kriška gora iz Križev, ki ga taborniki imenujejo »gozdna šola«, organizirajo pa jo že več let zapored. V letošnjem taboru bo prek 30 tabornikov, njihovo bivanje pa se razlikuje od običajnih počitniških taborenj, saj bodo opravili več orientacijskih pot-hodov, prebili noči v zasilnih bivakih ob hrani, ki jo bodo pripravili sami, itd. Gozdna šola v Gozdu, ki se bo končala v nedeljo, 1. juliju, je zahvale preizkus taborniškega znanja. Pri gozdni šoli kriških tabornikov, ki je pomemben prispevek pri vključevanju mladih v SLO, pomaga tudi oddelek za narodno obrambo skupščine občine Tržič. K.

Klub prostovoljnemu delu, ki so ga uporabniki pašnikov pripravljeni žrtvovati za urejevanje planin, so potrebe veliko večje od možnosti. Dohodki od pašnine komaj pokrijejo stroške majerja in zavarovanja objektov na planini. Za vsa ostala večja dela pa za zdaj večjih vsot ni. Ostanja le denar, iztržen od prodaje na planini posekanega lesa in od namenske pomoči tržiške občine, ki znaša letos picla dva starja milijona dinarjev, kar v primerjavi s podatkom, da je bilo lani na planinah v tržiški občini 313 glav goveda, konj in drobnice iz tržiške občine in 126 glav iz radovljiske občine, ni veliko. To pomeni, da znaša družbena pomoč le borih 5000 starih dinarjev na žival. Ni veliko, vendar začetek je. V prihodnje bo moral biti ta pomoč večja, če bomo želeli doseči cilje, ki jih zasleduje oživljavanje planin in so že nekaj časa družbeno priznani. Letos je na primer zanimanje za planinsko pašo v tržiški občini večje kot lani in s tem so pobiti predlogi, da bi nekatere planine ukinili, ker baje ni zanimanja, vendar so se kmetje temu predlogu odločno uprli.

Glavni dohodek za obnovo planin je dohodek od posekanega lesa. Zadradi vetrolooma so morali na Šiji posekati lani 300 kubikov lesa. S tem denarjem nameravajo kupiti kočo, ki je trenutno še zasebna last. Letos bodo sekali na Korošči. Denar bodo

Od 16. junija dalje
veliko sezonsko znižanje cen obutvi

od 10 do 70%

Turizem v Naklem

V Naklem so se začeli organizirati ukvarjati s turizmom pred desetimi leti, ko so ustanovili tudi turistično društvo. Že kmalu se je pokazalo, da se v Naklem ustavlja veliko prehodnih gostov, saj leži naselje ob cesti prvega reda. Turisti, naj bodo domači ali tuji, pa potrebujejo informacije, prenočišča, hočejo menjati denar in kupovati spominke, žele požirek osvežajoče pijače, cigarete in šmarsik.

»Dnevno se oglasi pri nas v sezoni vsaj 500 turistov,« pravi prijazna Janka Korenčanova, vodja turistične poslovalnice v Naklem.

Prostor, kjer se druži menjalnica s prodajo spominkov in bifejem, je turistično društvo Naklo postavilo že pred sedmimi leti s kreditom, katerega zadnje obroke plačujejo letos. Po sedmih letih pa so že takrat majhni prostori postali pretesni. »Prehodni gostje morajo biti hitro postreženi, saj se ne ustavlajo radi za dolgo. Drugače je seveda, če želijo prenočiti pri nas. Naklo ima sedaj brez prenočišč pri gostilni Marinšek 100 postelj v tujiskih sobah. Vse pa kaže, da je število premajhno. Res, da goste pošljamo tudi v Bistrico, na Okroglo in v Duplje, pa imamo včasih veliko dela, kam razmestiti vse, ki bi želeli prespati prav tu. Lani smo imeli na primer kar 6000 prenočitev, in to v letu, ki se nikakor ne more povhiliti z najboljšo turistično bero. Že letos, ko se je sezona komaj začela, imamo več prenočitev kot kdajkoli prej.«

Seveda pa se v Naklem ne ustavljajo le prehodni gostje. Nekaj drugih iz drugih krajev Jugoslavije, pa iz Holandije in še od drugod že nekaj let stalno prihaja v Naklo. Do-

Kompas vabi Američane in Sovjetje

Turistični delavci obetajo, da bo letošnja sezona izredno dobra, saj so bila na primer nekatera znana letovišča ob Jadranu maja in v začetku junija popolnoma zasedena.

Turistična agencija Kompas iz Ljubljane, ki ima številne objekte tudi na Gorenjskem, meni, da bo letos privabila k nam vsaj 20 odstotkov več turistov kot lani. Le-ti bodo zasedali predvsem severni Jadran, ki bo letos bolje izpopolnjen kot južni. Na »severu« so ostale na primer cene gostinskih in turističnih storitev nespremenjene, medtem ko so jih na »jugu« povečali, pa klub temu pričakujejo v sezonski »špic« večji promet kot lani.

Američani postajajo prav po zalogi Kompsa vedno bolj pomembni faktorji našega turističnega prometa. Kar dvakrat več jih bo prišlo letos k nam kot lani. Na svojih krožnih potovanjih se bodo ustavljali

tudi na Gorenjskem. Za letošnjo turistično sezono je tudi značilno, da bodo prišle k nam večje skupine sovjetskih turistov. Prebivalci bodo v Kompasovih objektih v Pulju in od tod hodili na krožna potovanja po državi. Letos prav tako lahko pričakujemo več Madžarov, medtem ko število češkoslovaških turistov ne bo naraslo.

V prepričanju, da domačega gosta ne gre zapostavljati in da je prav tako dobradošel kot tujec (nekaj smo bili pri nas radi pristaši nasprotnega mnenja), je vzel letos Kompas v zakup za domače goste veliko število turističnih postelj vzdolž Jadra na od Portoroža do Ulcinja. Takšna letovanja niso draga, v Kompasovem akciji pa se je vključilo tudi podjetje JAT s svojimi letali DC-9 in caravella, ki bodo prevažala turiste do kraja letovanja oziroma bližnjih letališč ob morju.

-jk

V petek, 29. junija, bodo ob 18. uri v avlah osnovne šole v Trebnjem odprli razstavo slovenskih likovnih samorastnikov. Z Gorenjske bodo razstavljeni svoja dela: Peter Jovanovič iz Spodnje Žetine, Boris Lavrič iz Kranja, Jože Peternej-Mausar, Konrad Peternej iz Žirov in Franc Tavčar iz Čabrač.

V počastitev 10. obletnice likovne sekcije Relik v Trbovljah je bilo v tem mesecu več razstav v okviru revije likovnih skupin Slovenije. Slikarji amaterji iz vseh krajev Slovenije so pokazali svoja dela. Skupno je razstavljalo 186 slikarjev 1235 del. Skupina slikarjev iz radovljiske občine je razstavljala v delavskem domu v Trbovljah 30 likovnih del.

Komisija je za zaključeno razstavo izmed vseh likovnih del izbrala 86 slik 59 avtorjev. Med temi so kar štirje likovniki iz radovljiske občine, ki delujejo v likovni sekciji v okviru ZKPO. To je zanje lep uspeh, saj so vključeni v delo sekcije komaj dobrega pol leta. N. R.

V Kranju bo v petek, 29. junija, ob 19. uri v renesančni dvorani mestne hiše koncert pianista Acija Bertoncija in violončelista Cirila Škeranca. Mlada slovenska reproduktivna umetnika z velikim uspehom nastopa doma in v inozemstvu. Poleg številnih koncertov in radijskih snemanj sta del svojega obširnega koncertnega sporeda posnela tudi na gramofonske plošče. Na koncertnem večeru v Kranju bosta izvajala dela Fr. Chopina, A. Vivaldija in R. Schumanna.

Pred koncertom ob 18. uri bo v galeriji v Prešernovi hiši otvoritev razstave del akademskega slikarja Milana Batista iz Kranja. Ob 18.30 pa bo v galeriji mestne hiše otvoritev razstave del akademskega slikarja Lojzeta Logarja iz Murske Sobote.

P. L.

Sabata, po tebi je

Režija: Frank Kramer

Gl. vloge: Lee Van Cleef, William Berger, Linda Veras

Sabata sodi med tiste junake westernov, ki so se pojavili pred leti, v času, ko so klasične filmske pripovedi o divjem zahodu postale stereotipne. Ustvarjalcem je namreč zmanjšalo idej in legendarni cowboy so postali nezanimivi. Treba si je bilo izmislieti nove junake, jih primerno zunanje in karakterno oblikovati ter postaviti v okolje, kjer so pravico krojili revolverji.

Prvi so na to pot krenili italijanski ustvarjalci in treba je priznati, da so imeli pri tem precej uspeha. Režiser Sergio Leone je kmalu postal pojem za western, ki je pomenil osvežitev v tej vrsti filmskega ustvarjanja.

Američani se seveda niso dali kar tako in čez noč so se pojavili številni filmi z novimi junaki, ki naj bi v kino dvorane ponovno privabili ljubitelje kavbojk. Žal pa v njihih prizadevanjih niso preveč uspeli. Filmi so površno izdelani, zapleti so naivni, zgodbe pa preveč enolične. Sabata, po tebi je to samo potruje.

M. G.

Razstava o turističnem razvoju Bleda

Vsako leto na Bledu za krajevni praznik (17. julij) pripravijo več zanimivih prireditv pod skupnim naslovom Teden turizma in praznik Bleda. Med številnimi prireditvami bodo letos 16. julija ob 17. uri v festivalni dvorani na Bledu odprt razstava Turistična zgodovina Bleda. To bo prva takšna razstava, zato turistično društvo prosi prebivalce, da prisluškojo na pomoč z dokumentarnim gradivom o razvoju turizma na Bledu. Turistično društvo sicer ima nekaj gradiva, meni pa, da imajo prebivalci doma prav gotovo še kakšne listine, spise, popise dogodkov, poročila, načrte, fotografije, stare razglednice, prospekti, lepake, programe prireditv, vabila.

Razstava o turistični zgodovini Bleda bodo pripravili Mestni arhiv Ljubljana, Kulturna skupnost Radovljica, Krajevna skupnost Bled, Turistično društvo Bled in Zavod za turizem na Bledu. Prebivalce Bleda, ki imajo takšno dokumentarno gradivo, prosijo, da to sporocijo Mestnemu arhivu Ljubljana, enota za Gorenjsko Kranj, Trg revolucije 1 (telefon 22 621) ali na Turistično društvo Bled. A. Z.

Vaške knjižnice do leta 1975

Pred nedavnim je tričlanska komisija kulturne skupnosti Jesenice obiskala vse vaške knjižnice v občini in se pogovarjala s knjižničarji o težavah in delu.

Stanje vaških knjižnic nikakor ni zadovoljivo, saj so sicer delovale v stiku z matično knjižnico na Jesenicah, vendar so bile v glavnem prepuščene same sebi. Matična knjižnica ni imela sredstev, da bi se delo poživilo, zato so vaške knjižnice in njihova dejavnost slonele na ramah prizadevnih in neutrudnih knjižničarjev.

V jeseniških občinih je sedem vaških knjižnic. Sklep komisije je bil, da za sedaj nadaljujejo s svojim delom in jih nima smisla združevati. Matična knjižnica na Jesenicah pa mora v sodelovanju s komisijo za knjižničarstvo pri kulturni skupnosti Jesenice skrbeti zanje tako, da bo kulturna skupnost zagotovila primerne prostore za delovanje, matična knjižnica pa naj bi skrbela za njihov strokovni razvoj.

Komisija pri kulturni skupnosti je ugotovila, da le dve vaški knjižnici lahko še vnaprej delujeta v sedanjih prostorih, vse ostale pa bo nujno treba popraviti. Zadovoljivo stanje so zatorej ugotovili le v knjižnici v Kranjski gori in v knjižnici v Žirovnici. Matična knjižnica bo v teh dveh knjižnicah še letos opravila strokovno preuredenje s tem, da jima bo vsaki zagotovila po šest tisoč knjig in da bosta ti dve največji vaški knjižnici lepo urejeni.

Za leto 1975 predvidevajo strokovno ureditev knjižnice v Martuljku, ker menijo, da ima skupaj s knjižnicama v Žirovnici in Kranjski gori možnosti za nadaljnji razvoj.

Obenem so tudi sklenili, da mora knjižnica na Jesenicah sklicati dva-krat na leto strokovni posvet, za večjo strokovnost pa bo skrbel tudi knjižničar-povezovalec, ki bo občasno pregledoval delo in pomagal z nasveti. Obenem s tem pa bo knjižnica na Jesenicah nudila tudi strokovni pouk v svojih oddelkih. Prizadevajo si tudi, da bi v prihodnje uvedli enotno izposojevalnilo v vseh knjižnicah in izposojevališčih.

D. S.

Štiri planinske razstave na Jesenicah

Planinsko društvo Jesenice je skupaj z ostalimi planinskimi društvimi gornje savske doline pripravilo ob 80-letnici slovenskega planinstva in 70-letnici organiziranega planinstva v gornji savski dolini zelo pester program prireditv.

Poleg osrednje prireditve na Slemenu nad Vršičem so prejšnji teden na Jesenicah odprli kar štiri planinske razstave.

V avli občinske skupščine so najboljši slovenski slikarji — krajinarji razstavili svoja dela, ki so nastala v treh planinskih slikarskih kolonijah na Vršiču. V domu TVD Partizana na Jesenicah so člani fotokluba Andrej Prešern razstavili posnetke planinskega sveta, svojo razstavo pa so v domu TVD Partizana odprli tudi gorski reševalci. Razstavili so opremo ter posnetke iz številnih reševalnih akcij.

Na Jesenicah pa je tudi razstava planinskega zgodovinskega gradiva, ki prikazuje razvoj planinstva od začetkov do danes. Razstavo je urenil znani jeseniški planinec in zbiratelj planinskega gradiva Uroš Zupančič.

Ko si bodo razstave na Jesenicah ogledali Jeseničani, jih bodo prenesli tudi v druge kraje Gorenjske.

D. S.

Izredna prilika,
enkratna priložnost
v blagovnici
Mercatorja v Tržiču

od 5. do 30. junija

Cenjeni potrošniki

pri nakupu pohištva ARTUR
15 % POPUSTA

omaric za čevlje IIa kvalitete
15 % POPUSTA

za vse vrste pohištva
10 % POPUSTA

pralni stroji, hladilniki
in vse vrste
štidelnikov gojenje
pri gotovinskem nakupu

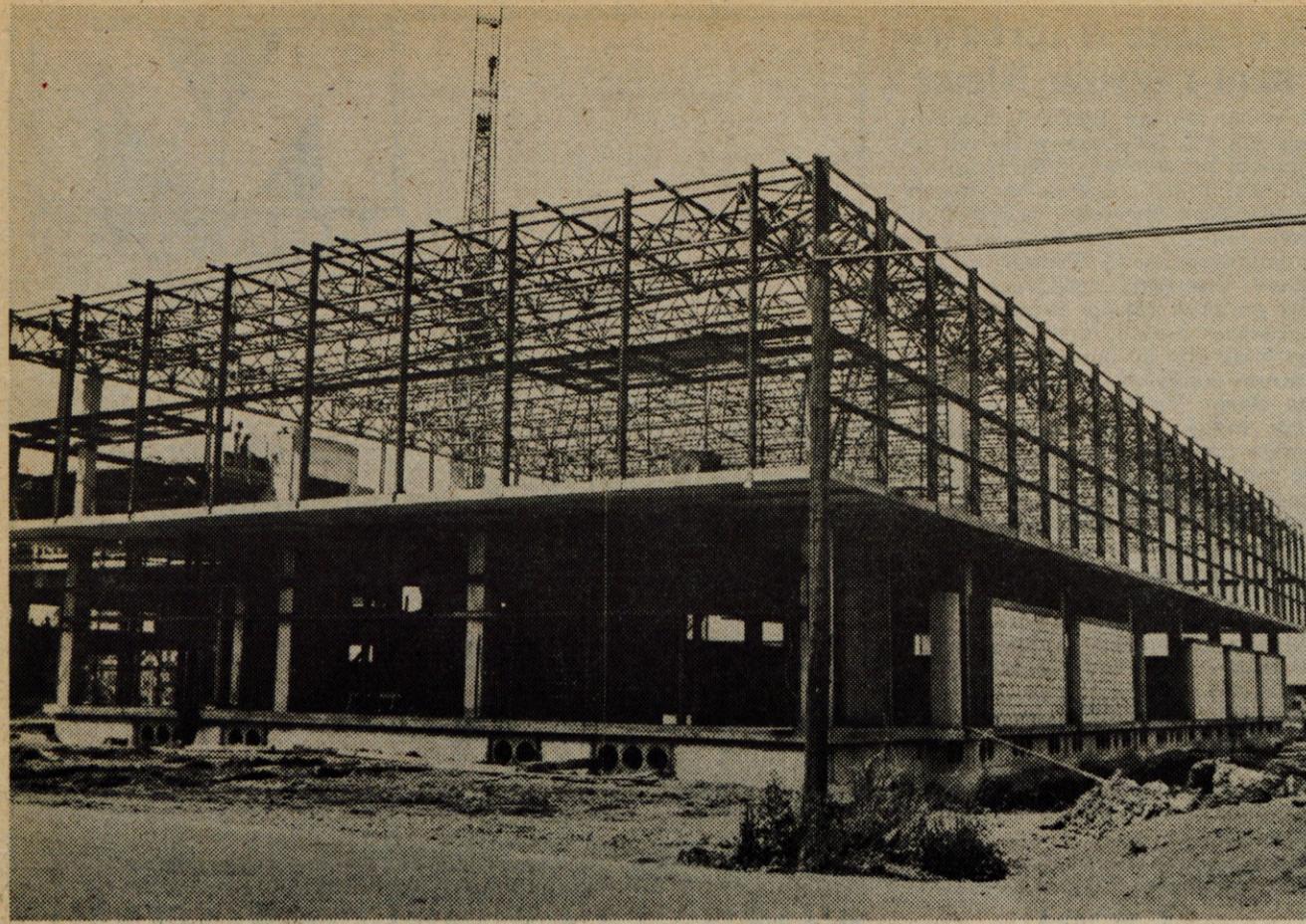
5 % POPUSTA

Prodaja
na potrošniška
posojila,
katera
odobravamo takoj
v sami blagovnici
za
garniturno pohištvo
do 15.000 din

Brezplačna dostava
na dom

Obiščite
blagovnico
Mercator
v Tržiču

NOVI PROSTORI PODJETJA GORENJSKA OBLAČILA — V severnem delu Kranja ob cesti JLA podjetje Gorenjska oblačila gradi nove proizvodne prostore, zraven katerih bo tudi trgovina. — Foto: F. Perdan

Tako šolarji spoznavajo domovino

V tretjem razredu osnovne šole morajo učenci precej podrobno spoznati svoj domači kraj, zato imajo med šolskim letom številne ekskurzije in oglede. Učijo se tudi o krajinah, kjer se je nekdaj kovala usoda slovenskega ljudstva, in o junakih, ki so sodelovali v osvobodilnem boju.

Hiše vasice Slamnik nad Bohinjsko Belo so po nekaj sto metrov narazen posejane po pobočju Pokljuke. Učenci blejske osnovne šole so jih lahko gledali s ceste, ko so si ogledovali Bohinjsko Belo. Slišali so da so bili v teh hišah nekdanji partizani čisto domači.

Da bi si pionirji laže predstavljali partizanske poti, so razredničarke organizirale pravi pohod do domačij na Slamnikih. Do Zatnika so se peljali z avtobusom, nato pa so jo mahnili čez Potico na Rčitno. Tam so prelepe senožeti in prav te dni je bila trava vsa pisana od cvetic. V najlepšem kotičku Rčitnega si je postavil svojo bajtico nekdanji partizan Mirko Lakota-Triglavski. Povabil je pionirje, da so poseli okrog ognjišča na prostem in pojedli okusno enolončnico, ki jo je zanje pripravila Angela Obrezova. Okrepčani so se podali mimo senikov in štaj do najvišje ležeče Matičkove hiše na Slamnikih.

Pri Matičkovihi domuje Ančka Klavora, ki je sedaj popolnoma sama, ker je sin Zdravko pri vojakih. V hlevu je zarigal osliček in zateglo zamukala kravica, obema se je zdelo čudno, ko sta zaslišala nenavaden živžav. Psiček Muri je zadovoljno mahal z repom, ko so mu otroci dajali bonbone in ga božali. Gospodinja je bila vesela obiska in pripravljala je, kako je bilo med vojno. Visoko nad hišo med gostim drevjem je še danes jama, ki je takrat odlično služila za skrivališče in skladišče. Ančka je naštvala imena borcev, ki so se ustavljali pri njih. Mnogi od njih niso dočakali svobode. Rovedala je, kako je skrbela za ranjene in hodila v dolino po obvestila in razne potreboščine. Zdaj hodi na Bled le še k zdravniku, ker jo bolijo noge in ima oslabelo srce. Pa vendar hoče vzdržati v rodni hiši, saj se bo čez dva meseca vrnil Zdravko.

Do Blaževo hiše vodi skoraj zaraščena pot. Hiša je že nekaj let prazna, ker se je gospodar Matevž Wolf z družino preselil na Blejsko Dobravo. Na pročelju hiše je vzidana spominska plošča, ki pripoveduje, da je bilo tam zborovanje voditeljev upora, tam so pripravili v decembru 1941 znano bohinjsko vstajo. Razredničarke so učencem ponovno razlagale pomen podobnih osamljenih kmetij, spominjale so se, kako jim je prva leta po vojni prijazni gospodar rad pojasnjeval, kako je bilo v tistih težkih časih, nadvse v prijetnem spominu pa sta dve tovariši imeli dobro Blaževo-Volfovovo mamo, ki je ob podobnih obiskih brž prinesla na mizo domače žganje in domač kruh, otrokom pa pehar suhih hrušk in krhljev. Seveda ni pozabila na spominsko knjigo, kamor se je moral podpisati vsak obiskovalec. Sedaj pa sili mlada trava prav pod prag, hlevna vrata zaškriglijo, ko jih premakneš, vseeno krog je sama tišina in mir.

Po strmem kolovozu so se mladi Blejci spustili proti železniški progi in ob njej skozi Zako domov. Bili so utrujeni in premočeni od dežja in znoja, toda bili so bogatejši za marsikatero spoznanje in prelepoto doživetje.

M. S.

XVIII. Izseljenski piknik v Škofji Loki

Pričakujejo okrog 4000 rojakov

V kulturnem in zabavnem programu sodeluje vrsta glasbenih in pevskih skupin ter igralca Milena Zupančič in Polde Bibič

Zeleni vrt škofjeloškega gradu bo v sredo, 4. julija, že šestič zapored prizorišče največjega in najbolj popularnega srečanja slovenskih rojakov z vsega sveta — tradicionalnega Izseljenskega piknika, osemnajstega po vrsti. Naj kar takoj pristavimo, da je izseljenska matica sklenila prihodnje leto Ločanom odvzeti »monopol« nad prirejanjem velelega snidenja mož in žena, ki so pred davnim časom odšli iskat kruha v zamejstvo in ki se zdaj vračajo poslušati domačo govorico, gledat domača polja, gozdove, planine... Tudi drugi kraji bi namreč radi postali gostitelj piknika in čeprav ni sporno, da je Loka naravnost idealna točka, jim njihove želje nihče ne steje v zlo. Seveda pa bodo krošnje orjaških lip onkraj kamnitega zidu čez tri, štiri ali pet let nemara spet nudile zatočišče našim bratom iz tujine, kajti ni ga prostora, ki bi bolje ustrezal naenu kot ravno skansen Loškega muzeja.

pevski zbor KUD Ivan Cankar Virmaše, mladinski komorni pevski zbor osnovne šole Žiri, komorni pevski zbor Loka, folklorno skupino turističnega društva Javorje, muzikante Janeza Jeršinovca s planšarji, ljudskega pesnika Lojzeta Hafnerja ter dramska igralca Mileno Zupančič in Poldeta Bibiča.

»Upam, da smo uspeli sestaviti dovolj pester in kvalitetni program, v katerem namenoma ni nobenih „zvezd“,« je pojasnil zastopnik vodstvenega »štaba« Peter Finžgar. »Izjemni sta le Milena Zupančičeva in Polde Bibič, ki zbranim obiskovalcem obeta ponoviti zaključni odlomek iz filma „Cvetje v jeseni“. Drugače pa je spored razdeljen v dva dela: v osrednjega (začetek ob 11. uri — op. p.), s pozdravnimi govorji, kulturno-umetniškimi vložki in tovariškim shodom borcev in aktivistov NOB, ter v bolj lahkonatega, zabavnega, razpotegnjjenega čez vse popoldne, tja do poznej večernih ur...«

Predsednik Ciril Jelovšek pa je dodal, da pričakujejo okrog 4000 izseljencev, kajti prejšnji pikniki so močno dvignili mednarodni ugled mesteca pod Lubnikom. Zanje in za ostale prišeke bodo izdatno poskrbeli gostinci, ki razen običajnih jedil in pičač nameravajo lačnim sladkorcem ponuditi tudi odojke, pečenega vola in postri na ražnju.

Med nedavno tiskovno konferenco so organizatorji novinarjem zatrtili, da bo tokratno srečanje še bolj praznično kakor prejšnja. Poleg deklet in fantov v narodnih nošah, poleg konjkih vpreg, razkošnih kočij in zapravljevčkov, poleg ansamblov iz ZDA, Kanade in Nizozemske je odbor k sodelovanju pritegnil moški.

Prireditve ob 400-letnici hrvaško-slovenskega punta

Odbor za prireditve v počastitev 500-letnice kmečkih uporov na Slovenskem in 400-letnice hrvaško-slovenskega kmečkega punta pri občinski konferenci SZDL Krško se je odločil, da bo letos izdal nekaj številk Biltena, v katerem bo seznamil javnost s prireditvami ob teh jubilejih, še posebej obširno pa o pripravah na veliko ljudsko zborovanje v Kostanjevici. Iz tega Biltena povzemoamo skrajšan program proslav in srečanj.

Prve prireditve v počastitev kmečkih puntov so že za nami. Člani DPD Svoboda iz Krškega so se že februarja predstavili z odlomki iz Kreftove Velike puntarije. Posamezne odlomke je povezovala pesem iz grl moškega pevskega zabora iz Brestance.

V Krškem, Kostanjevici in Brestanici so pretekli mesec brali svoja dela znani slovenski pesniki in pisatelji. Literarni večer je bil združen s koncertom nekaterih pevcev ljubljanskih opere.

Občinske zveze prijateljev mladih Posavja so lani razpisale tekmovalje za plaketo Matije Gubca. Pripravilo se je 76 pionirskih odredov in dve skupini tabornikov. Prek 4500 jih bo odšlo na pohod po poti kmečkih uporov, skoraj 2000 jih bo v likovnih krožkih risalo na temo kmečkih uporov, prav toliko jih je pisalo naloge na to temo itd. Tekmovanje se bo zaključilo ob koncu leta.

Osrednja prireditve v počastitev 400-letnice Gubčeve puntarije bo veliko ljudsko zborovanje 1. julija letos v Kostanjevici. Zborovanje pripravljajo vse delavske in posavskie občine. Ob tej priložnosti bodo odkrili tudi leseni kip Matije Gubca, ki ga je izdelal kipar Tone Kralj. Stal bo pod arkadami na kostanjeviškem gradu. Avtor je izdelal tudi štiri lesene reliefs, ki jih bo vkomponiral v ambient ob spomeniku.

Grafični bienale jugoslovenskih pionirjev je bil ustanovljen jeseni leta 1969. Letos pa ima prvič predpisano temo: Le vkup, le vkup, uboga gmajna. Pokrovitelj je akademik Krsto Hegedušić, ki je s svojimi deli Bitka pri Stubici, A. D. 1573, in ilustracijo Krleževih balad Petrice Kerempuh najdlje prodrl v svet puntarske problematike. Bienale bo jeseni v Kostanjevici.

Zadnje dni junija bo v Lamutovem likovnem salonu odprt razstava del prof. Borisa Kobeta. Obsega dve smeri in sicer barvne podobe doline Krke ter mojstrova dela iz zbirke Puntarski ciklus.

V proslavljanje obletnice kmečkih puntov so se vključili tudi filatelisti iz Posavja. Pripravili bodo spominske ovitke in več razstav. Razstavo bo pripravil tudi foto klub Krško. Razstavili bodo otroške fotografije na temo: Arhitektura, orodje, življene in delo kmeta tlačana na naših tleh.

S tem pa program proslav še ni končan. Nadaljevale se bodo še vse do konca leta. Že avgusta bo v Kostanjevici sodelovalo tržaško gledališče z delom Tolminci, ki prikazuje punt tolminskih kmetov.

»Prav vsakdo bo gori našel kaj sebi primernega,« obljubljajo Ločani. Po izkušnjah sodeč bi rekli, da nikakor ne pretiravajo.

I. G.

gorenje

**ZVESTOBA
ZA
ZVESTOTO**

ČE IMATE VSAT EN IZDELEK GORENJA

KUPITE	DOBILI BOSTE	KUPITE	DOBILI BOSTE
KUPITE	DOBILI BOSTE	KUPITE	DOBILI BOSTE

**1+1=3
ENA IN ENA
JE TRI SAMO PRI
GORENJU**

CE IMATE VSAT EN IZDELEK OD VELIKIH APARATOV GORENJE IN BOSTE DO 31. JULIJA KUPI SE EN IZDELEK GORENJE, BOSTE PREJELI DARILO. PRI NAKUPU ZAHTEVAJTE V TRGOVINI KUPON, GA S PRODAJALCEM IZPOLNITE IN POSLJITE GORENJE.

GORENJE VAM BO IZROCILO NAGRADO — ENEGA MAJHNJIH APARATOV ZA GOSPODINJSKO ANTENO, 5 KILOGRAMOV MIXALA ALI TELEVIZORSKO ANTENO.

Slovenski alpinisti v dolini Yosemite
v Kaliforniji

Premagana južna stena El Capitana

Vtise o enomesečnem bivanju v Ameriki opisuje član slovenske alpinistične odprave Nejc Zaplotnik iz Kranja, ki je skupaj z Mojstrančanoma Janezom Dovžanom in Mihom Smolejem, Tržičanom Dušanom Srečnikom in Janezom Lončarjem in Ljubljancanom Janezom Gradišarjem preplezel več najtežjih smeri na El Capitanu v yosemitski dolini

Misel, da bi tudi slovenski alpinisti pokukali in pomerili moči v stenah ameriških gora, je stara že nekaj let, rodila pa se je v glavi našega znanega alpinista Aleša Kunaverja. Uresničena je bila letos 13. maja, ko je v dolino Yosemite v Kaliforniji odšla skupina šestih prej omenjenih alpinistov, sestavljena pretežno iz Gorenjecev. Nejc Zaplotnik je bil najmlajši med njimi, saj je star 21 let, za seboj pa ima že več vzponov doma in na tujem. Pravi, da jih je že 180, najtežje v njegovi plezalni karijeri pa je opravil prav v Ameriki, pa tudi lanska smer v vzhodni steni Mawenzijskega vrha v Afriki, kamor je odšel s kranjsko odpravo, ni bila od muh.

21-letni Nejc, uslužbenec Službe družbenega knjigovodstva v Kranju, član alpinističnega odseka PD Kranj, ki vztrajno prodira v vrh slovenskega alpinizma, takole opisuje vtise, nabrane v daljni Ameriki.

»El Capitan, na katerega steni smo plezali, ni tako visok, saj dosegajo le 2200 metrov. Veliko težje so stene. Južna stena, s katero smo se Slovenci spopadli, je visoka 1180 metrov in terja popoloma drugačno tehniko plezanja kot pri nas. Naše stene so granične, El Capitanove pa so ledeniškega izvora, čisto gladke in so med najtežjimi na svetu. Pred nami so v tej steni uspešno plezali le Francozi, Angleži, Nemci, Švicarji in Avstrijci. Skupno smo preplezali 11 smeri najvišjega težavnostnega razreda. Z Gradišarjem sva v šestih dneh in pol premagala smer Triple direct, ki sta jo kasneje ponovila Dovžan in Smolej. Tako težje smeri še nisem plezal! Tržičana sta preplezala vzhodni steber El Capitana, Mojstrančana steno Half Dom, midva z Gradišarjem pa še steno Washington-Colomn. Drugo smeri, ki smo jih opravili, so bile krajše in manj naporne. Najomenim, da smeri, ki sem jih omenil na začetku, prepleza vsako leto le par navez!«

Omenil si, da so vas v Ameriki izredno toplo sprejeli in ste kot prva slovenska odprava v Ameriki zbudili veliko pozornost.

»Za Američane je bila naša odprava prvi stik z jugoslovanskim alpinizmom, zato so bili izredno pozorni. V dolini, kjer smo bili, je alpinistični kamp, ki je zelo dobro urejen. Izredna je reševalna služba, ki je brezplačna, če plača posebno pristojbino in se

prijavaš v bazi. Če te do večera tistega dne, ko bi moral biti v bazi, ni, te že iščemo. Takrat, ko smo bili mi tam, sta bili dve nesreči. Prvi alpinist je padel v hudoornik, ki ga je odnesel prek slapu, drugi pa je omahnil deset metrov pod vrhom in padal 1000 metrov globok. Izredno lepo pa so nas sprejeli naši izseljeni. Povsod so nas spremajali. Posebno prof. Borut Dekleva in inž. France Rode. Predem smo odšli v bazo, smo pri njiju stanovali, Dekleva pa nas je do tja brezplačno odpeljal in prišel iskat. Za tako pozornost smo jim člani odprave hvalejmo!«

Takšne odprave so drage. Kdo vam je pomagal, da ste odšli lahko na dolgo pot v Ameriko?

»Planinska zveza Slovenije, komisija za alpinizem ter društva, katerih člani smo. Meni je dalo kranjsko društvo 2500 dinarjev, ustanova, kjer sem zaposten, pa izredni plačan dopust, uporabil pa sem seveda tudi svojega rednega.«

Prva in uspela alpinistična odprava v Ameriko je tudi eden od novih uspehov gorenjskega gorništva, predvsem njegovega mlajšega rodu, saj Nejc Zaplotnik, Janez Dovžan, Miha Smolej, Dušan Srečnik in Janez Lončar se niso rekli zadnje besede!

J. Košnjek

POGOVORI O STRAŽIŠČU

pa še o Šmartnem, Gašteju, Laborah, Joštu, Smarjetni gori in Gorenji Savi

(49. zapis)

Izhodi iz krize

Tako kot ljudje se tudi podjetja, ki zaidejo v slepo ulico, hočejo še enkrat vzpeti in zavzeti.

Možje, ki so vodili napredno usmerjeno sitarsko in žimarsko združno, so ob krizi sklenili za današnja pojmovanja manj razumljiv kompromis (v onih časih najbrž gospodarsko utemeljen): da bi se izognili nekaterim skupnim težavam, zlasti medsebojni konkurenči, ki je zbijala ceno sitarski rob, delavskih mezd pa ni boljšala — se je l. 1912 sitarska in žimarska združuga združila s starima firmama Antonia Globočnika in Jakoba Bajžlja. Tako so kot obrtno-trgovska družba delovali in kupčevali vse do l. 1927 — dobiček in morebitno izgubo so si delili po zanimivem ključu (glede na število statev in delavcev): združuga 42,43 %, Globočnik 31,34 % in Bajželj 26,23 %. — Medtem je postal lastnik pridružene Globočnikove firme mladi Leo Mataj.

V l. 1927 se je družba razšla, leta 1929 pa je bila že ustanovljena nova družba, ki sta jo sestavljala poleg združuge še Jakob Bajželj in Franc Benedik.

Opazili smo, da je pri obnovljeni sitarsko-žimarski prodajni družbi izostalo ime enega od založnikov, ki je veljal poleg združuge za drugega najmočnejšega člana, to je ime firme Antonia Globočnika.

Vzrok: firma se je zaradi nastopajoče krize prenehala baviti z izdelovanjem sit in preusmerila svojo dejavnost v tkanje žimnatih vmesnih podlog za moške obleke (reverje, ovratnike, fazone) in žimnatega platna. Leta 1927 se je Milka Mataj, kot solastnica stare Globočnikove založniške hiše odločila in nabavila potrebne nove stroje za tkanje žimnatih podlog. Statve so tekle do l. 1948, ko so prešle v družbeno last (nacionalizacija).

Zimarstvo

Ko govorimo o sitarstvu, imamo seveda v mislih tudi žimo, kot bistveno surovino. Toda žimarstvo samo je popolnoma druga panoga, bolj predilstvo — če je sitarstvo izrazito tkalstvo.

Turistično društvo Cerknje na Gorenjskem prireja sedmo razstavo cvetja

od 29. junija do 4. julija 1973 v osnovni šoli Cerknje. Kot prejšnja leta bodo tudi letos razstavljali lončnice in rezano cvetje domačini in več vrtnarških podjetij, za popestritev pa bo obširna lovška razstava in razstava gobelinov. Društvo bo poskrbelo, da bodo ljubitelji cvetja lahko videli najlepše dosežke s tega področja, dobili nove ideje in izpolnili svojo zbirko okrasnih rastlin. Komur bo sreča naklonjena, bo dobil lepo lončnico že pri žrebanju srečk.

dna v Stražišču, doma pa izdelke dokončali. Njihovi krošnjarji so sita potem razpečevali med gospodinje, peke in mlinarje — doma in na tem.

Prezamudnega in natančnega tkanja sit (žimnatega dna) se Ribnici so niso nikoli lotili, pač pa so si uredili tkalnicno za žicnato platno. To pa je stražiški sitarski kupčiji — poleg vpeljave sodobnih sitarskih tenčic iz najlona — precej škodilo že v času med obema vojnami.

Res pa je tudi, da so se pri nas že od nekdaj, ne le kajzarji, pač pa tudi slabotnejši kmečki posestniki ukvarjali z najrazličnejšo drobno hišno obrtjo. Poleg našega stražiškega sitarstva je bilo v vrsti teh obrti, ki so siromakom pomagala v trdem boju za obstanek, tudi čipkarstvo (Idrija, Žiri, Železniki, Horjul idr.), platnarnstvo (Besnica, Poljanska dolina, Bela krajina, Prekmurje idr.), lončarstvo (Komenda, Sentjernej idr.) slammkarstvo (Mengeš, Domžale), saderstvo idr.

Seveda so imeli kmetje, ki so se ukvarjali s kako stransko obrtjo in svoje izdelke prodajali, velike težave z meščanskimi trgovci, ki so menili, da je prodaja in dobiček le njihov privilegij. Z davki in mitninami je pretekli čas zatiral marljivost, delavnost in iznajdljivost...

Založniki sitarjev niso zdravstveno in starostno zavarovali — imeli so jih pač za obrtnike! Pač pa so bili zavarovani le pomožni delavci, ki so prali, urejali in barvali žimo, ter uslužbenci, seveda.

Kljub vsem zoprnostim, katerim so bili stražiški sitarji izpostavljeni, so vendar ohranjali čvrsto delavsko zavest. Saj so tvorili pretežni del poslušalstva, ko je l. 1896 govoril na Stari pošti v Kranju socialni demokrat Ivan Železnikar in delil brošuro »Delavec in svoboda«. Kako častno se je Stražišče odzvalo klicu OF, pa smo že pisali.

Črtomir Zorec

Zato so tudi naši (ribniški) suhoberarji na veliko kupovali sitarska

Sitarski podjetnik-založnik Lev Mataj med člani literarno-zabavnega kluba v Kranju. Fotografija je bila posneta l. 1880. — Na sliki sede od leve proti desni: Lev Mataj, A. Novak, trgovec Ferdinand Sajovic, trgovec (Prešernov sogovorec) Viljem Killer, barvar Matej Pirc, in prof. Martin Karlin; stoje od leve proti desni: trgovec Vinko Majdič, prof. Ivan Franke (slikar), dr. Ivan Tavčar, prof. Fran Skarne, Wirth, Ivan Peždič, klobučar K. Pučnik in gostilničar-pivovarnar Peter Mayr. — Zanimiva fotografija je izdelana v rjavkastem tonu (na papirju, občutljivem za dnevno svetlobu).

Ivo Zorman

Draga moja Iza

Bili so kakor gobavci, ki sprejemajo zdravega obiskovalca in niti ne pričakujejo, da jim bo segel v roko. Mali, trebušasti inženir Grigorjev se je vrtel okoli mene, kakor bi se bal, da me bo z nepremišljeno kretnjo pregnal. Tako se pozimi bojiš pregnati ptiča, ki zjutraj sede na okno.

»Bodi, kakor da si doma!« je rekел.

Potem je zaupljivo dejal:

»Jaz ti bom rekel kar ti. Saj sem včasih...«

Ne vem, kaj je misil za včasih. Meni je prišel na misel ribez, ki smo ga kradli na njegovem vrtu, in polena, ki jih je metal za nami, in sem pritrdil:

»Kako pa! Tudi gospa...«

Toda gospa se ni mogla navaditi. Najbrž zato, ker me nikoli ni pregnala z vrtu, ker se me je samo megleno spominjala izpred let, če se me sploh je... kako naj bi se Grigorjeva spomnila Novakovega Andreja.

Prinesla je vitko steklenico, ki ji je inženir Grigorjev odrezal pečat in z odčepnikom izvlekel zamašek in se opravičeval:

»Nekaj jih še hraniš v kletu... kakih pet ali šest... za posebne priložnosti.«

Gospa je postavila na mizo še kozarce iz temno zelenega stekla in skromno opomnila moža:

»Meni samo do polovice...«

Inženir Grigorjev je pogledal pijačo proti svetlobi in globoko vzdihnil:

»Da bi bilo že mimo!«

»Kaj?«

»Nikoli mi se niso sodili...«

Njegove besede niso obetale nič dobrega.

»... sedaj pa me kličete pred sodnika zaradi narodne časti.«

»Ne vem,« sem se izmikal.

Ker zares nisem vedel, zanj ne. Inženir Grigorjev pa mi je prinesel pokazat poziv... pól lista pisarniškega papirja... nekaj besed... smrt fašizmu... kako preprosto je bilo to takrat.

»Poglej!«

Sedaj bo prosil, naj rečem kako besedo zanj, sem pomislil.

Pa n. Samo za Salobirja je spraševal.

»Ta je sedaj pri vas pomemben človek, kajne?«

Pomemben... Tako gotovo ne, kakor je mislil inženir Grigorjev.

»Nekoč sva prišla navzkriž. Nemara ti je znano?«

»Nič ne vem.«

»Kako je bilo z njim, pa veš. Tudi pri vas je delal...«

»Ne dosti.«

... potem, ko je moral iz tovarne. Saj razumem. Mlad človek... družina... prekratka noč... pa zjutraj zaleži... ali pa zadremle pri kotlu, kar je še slabše. Bi ga mogel obdržati na delu?«

»Ne vem,« sem se izmikal odgovor.

»Sedaj me toži.«

»Zaradi tega?«

»Ne. Kmalu ko je odšel v hosto, mi je po zaupnem človeku poslal zavoj eksploziva...«

»Čemu?«

»... da bi ga podtaknil v strojnico.«

»Niste hoteli?«

»Zavoj sem vrgel v reko, priznam, ampak zato še nisem izdajalec. Molčal sem, nikomur nisem omenil.«

»Vas je bilo eksploziva strah?«

»Takih reči sem se zmeraj bal. A ni bilo samo to. Strojov ne bi mogel uničiti, ker bi bilo naro. Tovarna bi danes stala, ljudje bi bili brez dela...«

»Bila je vojna.«

»Komaj da še,« je rekел inženir Grigorjev. »Če bi se ustavila naša tovarna, bi se vojna ne končala niti minuto prej.«

»Mnogi so tako govorili... da so si reševali glave.«

»Mogoče. Salobir je vnaprej vedel, da bom odklonil, toliko me je že poznal. Nalašč me je zapletel... da bi mi kasneje lahko očital. In res mi. Toži me zaradi narodne časti.«

Obraz inženirja Grigorjeva se je zdel star. Strah mu je pogobil črte okoli ust in ga vsega naredil nekam mláhavega, še trebuhi se mu je ohlapno povesil.

»Pojutrišnjem mi bodo sodili.«

Ne vem, kaj me je gnalo v nepremišljenost. Bližina Vere, ki je sedela na zofii zravn mene in se me dotikala s komolcem? Se mi je možak s povešenim trebuhom zasmilil? Ali pa me je res gnal čut pravičnosti, prepričanje, da je Salobirjeva obtožba krivična? Kar sem tolkokrat odrekel, ko so me prosili, sem tokrat ponudil sam.

»Gorovil bom s Salobirjem,« sem rekel. »Ali z Gašperjem. To bo še bolje.«

Tekmovanje gasilcev v Škofji Loki

Na nedeljskem vseobčinskem tekmovalju izbranih gasilske enot iz škoftoške komune, ki mu je popoldan sledila parada skozi mesto, je nastopilo 10 moških, ena ženska in 8 mladinskih oziroma pionirskih vrst. Pomerile so se v trodelenem napadu in v polaganju cevovodov, dve skupini najmlajših članov protipožarnih društav pa sta demonstrirali gašenje z vetrovkami. V konkurenčni odraslih je zmagaala ekipa industrijskega društva Jelovica (773 točk) pred Loškim tovarnami hladilnikov (761 točk) in Alplesom (753 točk). Med starejšimi pionirji in mladinci so prvo mesto osvojili predstavniki gasilskega društva Stara Loka, katerih uspeh je nato samo še potrdila četica njihovih mlajših vrstnikov. Prireditev dokazuje, da sta stopnja pripravljenosti in opremljenost loških gasilcev v zadnjih letih močno napredovali. (-ig)

— Foto: A. U.

Predilniški gasilci najboljši

Na nogometnem igrišču v Tržiču je bilo v nedeljo, 24. junija, občinsko meddrushtveno tekmovalje gasilskih desetin, ki ga je v počastitev 90. obletnice organiziranega gasilstva v Tržiču pripravila tržiška občinska gasilska zveza, udeležilo pa se ga je 8 desetin s terena in desetini gasilskih društav Bombažne predilnice in tkalnice in Peka. Tekmovalja se niso udeležile desetine Zdržene lesne industrije in Lepenke ter Jelendola.

Ocenjevalna komisija je prisodila prvo mesto gasilski desetini Bombažne predilnice in tkalnice, ki je zbrala 811 točk od 1000 možnih. Predilniška desetina je prejela zlato letnico delovanja.

značko in prehodni pokal. Sledijo: Podljubelj, Leše, Križe, Brezje, Tržič, Bistrica, Peko, Lom in Kovor. Prve štiri desetine bodo sodelovali na mednarodnem tekmovalju za pokal Jožeta Dornika, ki bo 4. avgusta, ko bodo tržiški gasilci proslavili v okviru občinskega praznika 90. obletnico delovanja.

Poveljnik občinske gasilske zveze Tržič Jelko Hladnik je ob zaključku tekmovalja poudaril, da bi morali gasilci še bolj vaditi in pokazati na takšnih tekmovaljih več discipline, prav tako pa bi bilo zaželeno, da bi se takšnih tekmovalj udeleževali vse gasilske desetine občine. -jk

Ob razvitu praporu lovške družine Begunjščica je o 17-letnem delu družine spregovoril Oto Mencinger — Foto: B. Blenkuš

Zelena bratovščina LD Begunjščica

S sobotno otvoritvijo lovške razstave v dvorani radovljiske graščine, ki bo odprtva vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure do 30. junija se je začel teden slovesnosti 57 članov lovške družine Begunjščica v radovljiski občini. Ljubitelji dobrega pogleda in ravnih cevi, pa tudi drugi, ki niso člani zelene bratovščine in imajo še raje srnjaka v omaki kot v gozdu, so se v nedeljo dopoldne zbrali pri turistični koči v Dragi.

Lovski rog lovške družine Begunjščica je malo po 10. uri naznani začetek slovesnosti. Po pozdravu številnih gostov iz sosednjih lovških družin, predstavnikov lovške zveze Slovenije, področne lovške zveze za Gorenjsko in občinskih družbenopolitičnih organizacij je delo lovške družine v zadnjih 17 letih orisal njen sedanji predsednik oziroma starešina Oto Mencinger.

Lovska družina Begunjščica ima 85 hektarov lovne površine, kar je

sorazmerno malo na število članov. V svojem lovšču ima 120 gamsov, 200 srujnadi, 130 zajev, 12 velikih petelinov, 4 ruševce, 8 divnih svinj in nekaj druge divjadi. V revirjih so lovci postavili 80 solnic, 17 visokih prež, imajo štiri lovške koče in dve lovski sobi. Poskrbeli so tudi za zaščito srujnadi in ob cesti Radovljica—Črnivec postavili zaščitne ograle. Da pa srujad in prasiči poleti ne bi delali prevelike škode, so v Široki dolini in na Poljanah za Dvorsko vasjo uredili dve krmni njivi.

Po kratkem pregledu dejavnosti lovške družine in pozdravnem govoru republiškega poslanca Franca Jereta so lovci lovške družine razvili svoj prapor, ki ima na eni strani za simbol slovenski lovski znak, na drugi pa emblem iz mednarodnegaleta varstva narave. To je prvi prapor lovške družine s takšnim znakom v Sloveniji.

Popoldne so se na prireditvenem prostoru zbrali številni izletniki in drugi gostje in si ogledali zanimiv in zabaven lovski krst.

A. Ž.

Letos se je prvič udeležil takšnega sprejema tudi 80-letni Jože Česen, po domačem Pintarjev iz Kranja. Povedal je, da je bil zelo vesel, ko je dobil povabilo in da si želi v prihodnje še več takšnih in podobnih srečanj.

A. Ž.

Spet smeti

Po zaslugu posebnega čistilnega stroja so blejske ulice vzorno očiščene. Pravo nasprotje pa so okolica mesta in bližnji gozdovi. Smeti, ki jih je spomladan odkril sneg, je zdaj zarasa trav. Toda kopijo se nove, saj turisti prav nič ne gledajo, kje so znebili odvečnega materiala.

Okolico je treba čimprej očistiti, kršilce, ki smetijo naše okolje, pa poiskati in primerno kaznovati. Plastična embalaža se na primer zrcali že v biserino čisti vodi Radovne, ko si utira pot skozi sotesko Vintgar. Rezultat industrijskega onesnaženja pa je še posebno viden v Kranju.

M. Hudovernik

Blagovnica
ŽIVILA
Cerkle

Teden stanovanjske opreme
od 30. 6. do 7. 7. 1973

Pri nakupu pohištva in ostale stanovanjske opreme v vrednosti nad 500 din

5 % POPUSTA

pri nakupu TV sprejemnikov ISKRA pa

15 % POPUSTA

Priporočamo se za obisk in nakup
v Blagovnici v Cerklih

Veletrgovina

ŽIVILA

Kranj

Umrla je Helena Pečar iz Mojstrane

17. junija so na dovškem pokopališču pokopali najstarejšo prebivalko jeseniške občine, 97-letno Heleno Pečar — Skumavčeve Lenko iz Mojstrane.

Helena je imela trnovo življenjsko pot. Že kot mlada je moralna trdno delati, da sta z možem — železniškim čuvajem — prehranila številno družino. Med vojno so se vsi trije sinovi napredne Pečarjeve družine pridružili partizanom. Iz vojne se ni

vrnil nobeden: starejši je umrl v ječi, mlajši v taborišču, eden v bolnici. Smrt sinov jo je zelo potrla.

Po smrti moža je živila Helena od skromne možev pokojnine. Pred tremi leti je tako opešala, da je bila priklenjena na posteljo. Z nesrečno vdanoščijo in ljubeznivostjo je zanj skrbela njena snaha Vida. Kljub svojemu delu je z največjo potrežljivostjo stregla Heleni vse do njene smrti.

M. Ancelj

Udarniško delo za smučarski dom

Pred tednom dni so člani jeseniškega smučarskega društva začeli graditi zavetišče pod Prisojnikom. Na izredno lepi točki pod Prisojnikom, do katere pripelje cesta in kjer je sneg še v pozno poletje, so člani, mladinci in voditelji smučarskega kluba uredili cesto in začeli graditi dom. Začetek akcije je bil spodbuden, saj je sodeloval kar precej udarnikov.

Zavetišče bodo smučarji uporabljali za tečaje in za smučarsko opremo. Na primernem kraju je, tako, da bodo jeseniški smučarji lahko nemoteno vadili tudi poleti.

Pri smučarskem društvu pričakujejo, da bodo tudi naslednje udarniške akcije tako uspešne kot je bila prva.

D. S.

Letošnji zbor AMD Gorenjske v Cerklih

V Cerklih so se že začeli pripravljati na praznovanje 20-letnice domačega avto-moto društva. Praznovanje bo združeno z letošnjim zletom AMD Gorenjske. Slovesnost bo 22. julija, udeležilo pa naj bi se je prek 2000 članov AMD z Gorenjske. Cerkljani bodo organizirali številna

tradicionalna tekmovalja, ki jih bodo obogatili še s strelnjanjem z zravno puško in s kegljanjem za predhodni pokal. Cerkljansko društvo, v katerem še vedno deluje 40 ustanovnih članov, bo začelo letos građiti svoj dom.

—an

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

razpisuje
za 2. julija 1973 ob 8. uri v prostorih podjetja
javno ustno licitacijo

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

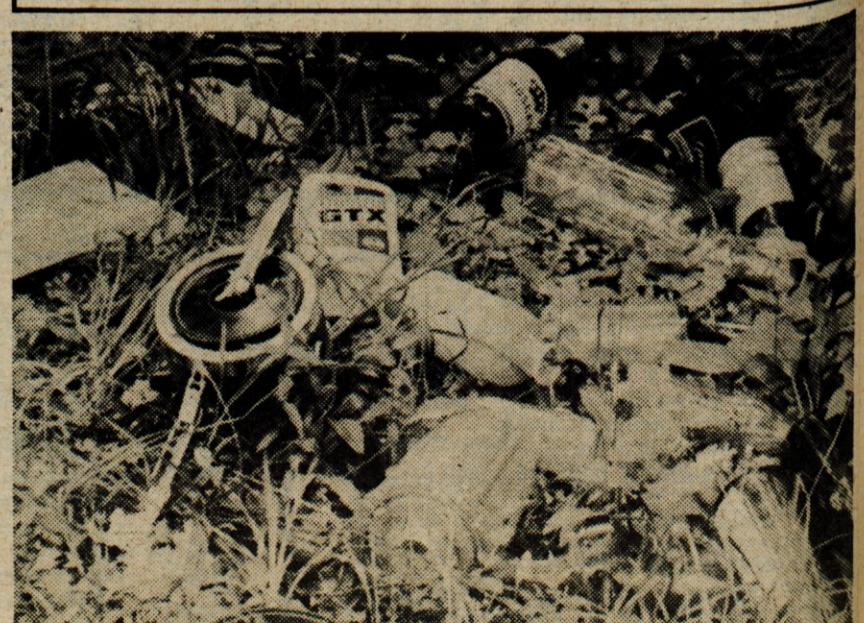
1. Avtobus deutz, tip FGL 614, leto izdelave 1960, število sežev 37+7+1, reg. št. 13-06. Cena 40.000 din.

2. Traktor ZETOR 25 K, leto izdelave 1963, dimenzija gum: zadnje 11-36, prve 16 x 600. Cena 5.000 din.

3. 55 elektromotorjev znamke Rade Končar in Lechmotoren, moč 0,85—11 KW. Cena od 250—2.500 din.

Vsi interesi morajo pred začetkom licitacije položiti 10 % kavcijo od izklicne cene.

Družbeni in zasebni sektor sta pri licitaciji enakopravna.

JOJ, KAM BI DEL? — Kar v šenčurško gmajno pelji, tam je še nekaj mest, kjer lahko razstaviš svojo kulturo. Louci, gobarji in sprejemnikov tudi bodo nadlase hvaležni, ko bodo opazovali tvoje primerke. Če se bo kdo jezik, mu ne zameri. Verjetno še ne ve, da so tudi v Kranju in okolici ljudje, ki se na tak način hočejo predstaviti širšemu občinstvu. Pa pohiti, drugače boš morat razstavljati kje druge! — B. M.

Trčenje v ovinku

V petek, 22. junija, nekaj po 15. uri se je na Golniški cesti v Kranju prijetila huda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Rozman Slavko Alojz (roj. 1936) iz Kranja, Jezerska cesta, je vozil proti Golniku. Na Kokriči je v nepreglednem desnem ovinku zapeljal na levo stran ceste. Vtem je iz nasprotne smeri pravilno po svoji desni strani pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Valentin Gartner (roj. 1951) iz Potoč pri Preddvoru. Kljub zavirjanju in zavijanju v desno voznik tovornjaka ni mogel preprečiti silovitega trčenja. Voznik Rozman je bil v nesreči tako hudo ranjen, da je na kraju nesreče umrl. Škoda na vozilih je za 35.000 din. — L. M. — Foto: A. U.

Utopitev

V ponedeljek, 25. junija, okoli 19. ure je Angela Podjed s Pšate opazila, da je njen sin Branko, star dve leti, ki se je prej igral okoli hiše, izginil. Otroka je našla v naraslem potoku Pšata. Vse oživljanje dečka ni pomagalo, prav tako ne tudi zdravniška pomoč, ki so mu jo nudili v zdravstvenem domu Kranj.

nesreča

Umrl v bolnišnici

V petek, 22. junija, je v ljubljanski bolnišnici umrl za posledicami prometne nesreče Pavel Korenčan, (roj. 1948) iz Naklega. Ponesrečil se je 17. junija popoldne v vasi Vešter.

Izsiljevanje prednosti

V petek, 22. junija, nekaj po šesti uri zjutraj je voznik tovornega avtomobila Milan Ignič (roj. 1947) z Vrhniko peljal po obvozni cesti poleg tovarne Iskra v Kranju, prevozil znak »ustavi« in ustavljal vozilo šele na polovici ceste v Savsko loko. Vtem je po tej cesti pripeljal v osebnem avtomobilu Darko Kavčič (roj. 1951) iz Kranja. Da bi se izognil trčenju s tovornjakom je voznik Kavčič zavil na skrajno levo stran ceste, ko pa je tovornjak obvozil, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo in je trčil v sedem parkiranih osebnih avtomobilov. Ranjen ni bil nikče, škoda na avtomobilih pa je za 12.500 din.

Prehitevanje

V petek, 22. junija, nekaj po 14. uri se je na cesti drugega reda med Kranjem in Mengšem pri odcepku ceste za Zg. Brnik prijetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jože Hajšek (roj. 1942) iz Slovenske Bistrike je pri prehitevanju zadeval kolesarko Ljudmilo Razbelj (roj. 1922) iz Cerkev. V nesreči je bila Razbeljeva hudo ranjena in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Nenadoma pred avto

V petek, 22. junija, nekaj po 22. uri je na Gorenjesavski cesti v Kranju pri tovarni Tekstilindus nenadoma z desne strani pritekel na cesto pred osebnim avtomobilom Franca Mohoriča (roj. 1945) iz Zg. Besnice pešec Jožef Stopfer (roj. 1949) iz Hrastja. V nesreči je bil Stopfer lažje ranjen.

V 86. letu starosti je umrla naša draga teta

Frančiška Cesar Klemenova teta

Pogreb bo v četrtek, 29. junija, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Otočah.

Zalujoči: nečakinji Jelka in Slavka z družinama in drugi sorodniki

Otoče, Kranj, Cleveland, 26. junija 1973

KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ
na podlagi sklepa DS
z dne 16. 6. 1973
razpisuje prosto delovno
mesto

blagajnika — osebni dohodki — administracija

Pogoji: srednja šola — ekonomika ali administrativna, nekaj let prakse, nastop takoj. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD, stanovanja ni. Prijava pošljite na naslov: Komunalno podjetje Tržič.

Zbor delovne skupnosti Doma oskrbovancev Albina Drolca Preddvor
razpisuje in vabi k sodelovanju delavce za naslednja prosta delovna mesta:

**1. računovodjo zavoda
2. 2 kvalificiranih kuvaric
3. 2 strežnic**

Pogoji:
pod 1.: končana srednja ekonomika šola, začelena praksa pod 2.: opravljen izpit za kvalifikacijo pod 3.: dokončana osnovna šola
Osebni dohodki so določeni s samoupravnim sporazumom. Razpis velja 15 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnih mest.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Stanke Sušnik roj. Krmelj

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, tovarni IBI, organizaciji ZK terena Primskovo, za podarjene šopke in vence, dr. Mayerju in sestri Mariji Križnar za dolgotrajno zdravljenje, godbi in pevcem DU za žalostinke, govorniku tov. Babiču za poslovilne besede ob grobu, dalje vsem tistim, ki ste jo spoštovali in tako mnogoštevilno spremili do preranega groba.

Zalujoča sinova z družinama in ostalo sorodstvo.

Kranj, dne 25. 6. 1973.

Obletnica

26. junija 1973 je poteklo leto dni, odkar je prenehalo biti preblago srce našemu dobremu, skrbnemu možu in očiju

Lojzetu Rauhu

Vsi, ki ste ga imeli radi in z nami sočustvovali, naj vam spomin nanj ne obledi.
V blag spomin!

Žena Joži s sinovoma Slavkom in Bojanom

Zahvala

Ob preranem grobu mojega moža in najinega atija

Marijana Škode mesarja iz Preddvora

se iskreno zahvaljujemo sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam nesebično nudili svojo pomoč in nam izrekli svoje pismo in ustno sožalje. Prav lepa hvala kolektivu KŽK obrat Klavnica Kranj za darovane vence in denarno pomoč.

Vsem še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Ivanka, hčerka Romanca in sin Darko.

Kranj, 25. 6. 1973.

Zahvala

Ob tragični izgubi našega dobrega moža, očeta, brata ter starega ata

Franca Zadnikarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, nas tolažili in ga spremili v njegov prezgodnji grob. Vsem znancem, sorodnikom, vaščanom, GG Preddvor za pomoč in darovano cvetje in tolažilne besede ob odprttem grobu.

Posebna zahvala Malovrhovima Kati in Jakobu za vso izkazano pomoč.

Zalujoči: žena Pavla, hčerki Branka in Draga z družino, brat Peter z družino ter vnučki Tomaž, Gregor in Matjaž

Preddvor, 22. junija 1973.

Zahvala

Ob nenadni tragični izgubi ljubljenega sina, brata strica in svaka

Slavka Rozmana

se iskreno zahvaljujemo znanim in neznamim prijateljem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, zasuli njegov prerni grob s cvetjem ter nam kakorkoli izrazilo sožalje, nam stali ob strani in nas tolažili. Posebno se zahvaljujemo dobrim sosedom in vsem vaščanom, ki so nam pomagali. Zahvalo smo dolžni Mirku Gorjancu, ki nam je ob težkih urah nesebično pomagal. Jožetu Viharniku za poslovilne besede, gasilski četi za spremstvo, pevskemu zboru za ganljive žalostinke. Iskrena zahvala župniku s Primskovega kakor tudi župniku iz Kranja za poslovilni govor in obred.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoči: mama, sestra, brat, stric in ostali sorodniki.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše ljubljene žene in mame

Alojzije Rozman

se najtopleje zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, darovili vence in cvetje ter pospremili pokojno na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi: Falentovim, Tonovim, Vrtarjevi, delovnim kolektivom Trio Tržič, ŽTTP Kranj, Kemični tovarni Podnart, Iskri Otoče, Peku Tržič — 512, podjetju in sodelavcem Gradisa Škofja Loka. Posebna hvala pevskemu zboru iz Podbrezij in Tržiča, dr. Novaku za dolgotrajno zdravljenje, gospodu župniku Tomanu iz Podbrezij za ganljive besede ter gospodu župniku Vidmarju iz Tržiča.

Zalujoči: mož Peter in otroci z družinami

V. usnjariada

V soboto in nedeljo se je v Kranju končala V. usnjariada. V šestih disciplinah: šah, streljanju, kegljanju, balinanju, malem nogometu in namiznem tenisu se je pomerilo prek 400 tekmovalk in tekmovalcev. V skupnem seštevku točki je industrijski kombinat Planika zasedel prvo mesto pred ekipama Peko in IUV Vrhnika.

Uvrstitev: šah: 1. tovarna usnj Slovenski Gradel, 2. industrijski kombinat Planika, 3. tovarna čevljev Peko; **streljanje:** 1. tovarna usnj Slovenski Gradel, 2. Tovarna usnj Šoštanj, 3. tovarna čevljev Peko; **kegljanje:** 1. industrijski kombinat Planika, 2. tovarna čevljev Peko, 3. Tovarna usnj Slovenski Gradel; **balinanje:** 1. tovarna čevljev Alpina, 2. tovarna čevljev Jadran-Ciciban, 3. industrijski kombinat Planika; **mali nogomet:** 1. IUV Vrhnika, 2. industrijski kombinat Planika, 3. tovarna čevljev Jadran-Ciciban; **namizni tenis:** 1. tovarna usnj Konus, 2. IUV Vrhnika, 3. Tovarna usnj Šoštanj; **ženske — kegljanje:** 1. IUV Vrhnika, 2. Tovarna usnj Šoštanj, 3. industrijski kombinat Planika; **streljanje:** 1. Tovarna usnj Šoštanj, 2. tovarna čevljev Peko, 3. UTOK Kamnik; **namizni tenis:** ženske - posamezno: 1. Breda Gorjub (tovarna usnj Konus), 2. Zlata Berlič, 3. Zlata Slapnik (obe UTOK Kamnik) itd.

M. Bevk

IX. letne športne igre ZP Iskra Najboljša zopet Elektro- mehanika

IX. letne športne igre ZP Iskra so za nami. Dva dni se je skoraj tisoč športnikov in športnic ZP Iskra borilo za čim boljše rezultate, za čim višjo uvrstitev. Za prizorišče teh bojev so si iskraši izbrali Škofijo Loko, mesto, ki letos praznuje 1000 let obstoja. V soboto dopoldne je bila povorka vseh udeležencev po mestnih ulicah do športnega igrišča v Puščalu, kjer je bila svečana otvoritev. Nato so se začele na posameznih igriščih tekmiva in športni vrvež je trajal vse do poznej popoldanskih ur. V nedeljo so bile na vrsti finalne tekmave. Tekmovanje je bilo odlično organizirano, le da takrat organizatorji niso imeli sreče z vremenom. Žal je bilo na priveditvi premalo gledalcev, saj so bila srečanja dokaj kvalitetna.

Vrstni red — moški: **streljanje:** 1. Elektromehanika, 2. Emo, 3. Aparati, 9. Instrumenti, 13. Gospodinski aparati, 16. Elektromotorji; posamezno: 1. Hrobac (Avtoelektrika), 3. Rozman, 5. Lombar, 7. Malovrh, 9. Bojančič (vsi Elektromehanika); **kegljanje:** 1. Emo, 2. Elektromehanika, 3. ZZA, 6. Instrumenti, 7. Šolski center, 12. TIO, 13. Elektromotorji, 18. Gospodinski aparati; posamezni: 1. Farkaš (Commerce), 2. Kordič (SC), 6. Kavčič (Elektromehanika), 7. Kumše (Instrumenti); **rokomet:** 1. Elektromehanika, 2. Polprevodniki, 3. Avtomatika, 9. Gospodinski aparati, 10. Elektromotorji; košarka: 1. Zmaj, 2. Commerce, 3. Aparati, 6. Elektromehanika; **nogomet:** 1. Elektromehanika, 2. Emo, 3. ZZA, 8. Elektromotorji, 10. Gospodinski aparati; **odbojka:** 1. Elektromehanika, 2. Elementi, 3. ZZA; **namizni tenis:** 1. Elektromehanika, 2. Commerce, 3. Naprave, 8. Instrumenti, 14. Gospodinski aparati; **balinanje:** 1. Avtoelektrika, 2. Sprejemniki, 3. Elektronika, 4. Gospodinski aparati, 6. Elektromehanika; **šah:** 1. Avtoelektrika, 2. Commerce, 3. Avtomatika, 11. Elektromotorji, 12. Elektromehanika, 14. TIO, 16. Gospodinski aparati.

Zenske — **streljanje:** 1. Emo, 2. Elektromehanika, 3. Instrumenti; **posamezno:** 1. Trup (Emo), 2. Begoš (Instrumenti), 3. Oblak (Elektromehanika); **kegljanje:** 1. Elektromehanika, 2. Instrumenti, 3. CAOP, 7. Gospodinski aparati; **posamezno:** 1. Adamčič (CAOP), 2. Kržančič, 3. Ivanetič, 4. Šparovec (vse Elektromehanika), 5. Pogačnik (Instrumenti); **rokomet:** 1. Elementi, 2. Commerce, 3. Elektromehanika, 6. Elektromotorji; **odbojka:** 1. Sprejemniki, 2. Emo, 3. Naprave; **namizni tenis:** 1. Elektromehanika, 2. Avtomatika, 3. Elementi, 5. Gospodinski aparati.

Končni vrstni red: 1. Elektromehanika Kranj 175, 2. Emo Celje 945, 3. Commerce Ljubljana 945, 4. Avtoelektrika Nova Gorica 850, 5. Avtomatika Ljubljana 785, 6. ZZA Ljubljana 750, 7. Naprave Ljubljana 705, 8. Elementi Ljubljana 690, 9. Aparati Ljubljana 510, 10. Sprejemniki Šežana 465, 11. Gospodinski aparati Reteče 465, 12. Instrumenti Otočec 385, 13. Polprevodniki Trbovlje 330, 14. Usmerniki Novo mesto 310, 15. Orodjarna Ljubljana 310, 16. Elektromotorji Železniki 310, 17. Elektronika Horjul 295, 18. Kondenzatorji Semč 280, 19. Zmaj Ljubljana 150, 20. CAOP Ljubljana 90, 21. TIO Lesce 80, 22. Šolski center Kranj 70.

I. Novosel

Največ veslačem ČSSR

Na Blejskem jezeru je bil v soboto in nedeljo pravi veslaški praznik. Na XXI. mednarodni regati je nastopilo nad 400 veslačev Avstrije, ČSSR, Italije, Poljske, ZRN, NDR, Kube, Madžarske in Jugoslavije.

Največ uspeha so imeli veslači ČSSR, ki so pobrali kar štiri prva mesta pred NDR, ki so zmagale dva kratek. Od naših posadk pa se je izkazal edinole zadrski dvojec s krmnjem, ki je prvi presegel ciljno vrvico.

Bolje od članskih posadk so se odrezali naši mladiinci, ki so v boju z italijanskimi in avstrijskimi vrstniki zasedli vsa prva mesta. Letošnja regata bo šla v analo blejskih prireditvev, saj tako močne mednarodne priveditve, razen svetovnega prvenstva, na Bledu še ni bilo.

Zmagovalci: člani: **četverec s krmnjem:** NDR, dvojec »brez« ČSSR, skif: NDR (Draeger), dvojec »s«: Jadran (Zadar), **četverec »brez«:** ČSSR, double-scull: ČSSR, osmerec: ČSSR. Mladinci: **četverec »brez«:** Trešnjevka, dvojec s krmnjem: Argo (Izola), skif: Jadran (Reka-Tuči), dvojec »brez«: Mladost (Zagreb), **četverec »s«:** Jadran (Reka), double-scull: Branik (Maribor), osmerec: Jadran (Reka).

Za krajevni praznik Stražišča

V okviru prireditve ob krajevnem prazniku Stražišča je bilo tudi letos atletsko tekmovanje za mlajše pionirke in pionirke. Nastopili so mladi atleti treh kranjskih osnovnih šol.

Rezultati — mlajši pionirji: 60 m: 1. Bojan Starc (SJ) 7,8, 2. Franci Šuštaršič (LS) 8,5, 3. Borut Sajovic (FP) 8,6; 400 m: 1. Marko Trdina 69,5, 2. Brane Markelj (obe LS) 70,6, 3. Marko Žibert (FP) 72,7; daljina: 1. Domu Polanič (LS) 459, 2. Dušan Vrhovnik (SM) 459, 3. Milan Koča (SM) 440; višina: 1. Ivo Jeraša (LS) 140, 2. Ljubo Mazuc (FP) 135, 3. Matjaž Suhačolnik (LS) 135; krogla: 1. Borut Sekne (SM) 10,38, 2. Bojan Beton (FP) 9,82, 3. Tomaž Pirš (LS) 9,42; štafete 4 x 60: 1. OŠ Lucijan Seljak 34,9, 2. OŠ Stanko Mlakar Šenčur 35,0, 3. OŠ Simon Jenko 35,5; ekipni vrstni red: 1. OŠ Lucijan Seljak 608, 2. OŠ France Prešeren 466, 3. OŠ Simon Jenko 423, 4. OŠ Stanko Mlakar 415.

Pionirke — 60 m: 1. Zdenka Hribenek (LS) 8,7, 2. Tatjana Karič (SŽ) 9,1, 3. Jolanda Jordan (LS) 9,2; 300 m: 1. Lea Jesenovec (FP) 48,4, 2. Barbara Gogala (FP) 54,9, 3. Mojca Senk (LS) 55,4; daljina: 1. Judita Kalan (SM) 423, 2. Veronika Eržen (LS) 411, 3. Darja Avsenik (FP) 410; višina: 1. Erika Zupan (SŽ) 120, 2. Mojca Kunstelj (SŽ) 120, 3. Saša Drliča (LS) 115; krogla: 1. Irena Rakovec (LS) 8,25, 2. Jadranka Bezinovič (SŽ) 8,13, 3. Tatjana Černil (LS) 7,38; štafeta 4 x 60: 1. OŠ Lucijan Seljak 35,6, 2. OŠ France Prešeren 36,6, 3. OŠ Stanko Mlakar 37,2; ekipni: 1. OŠ Lucijan Seljak 402, 2. OŠ France Prešeren 334, 3. OŠ Stane Žagar 286,5, 4. OŠ Simon Jenko 225, 5. OŠ Stanko Mlakar 212,5. J. J.

Gozdarji so tekmovali

V počasnitve 20-letnice Gozdne gospodarstva Kranj je sindikalna organizacija podjetja organizirala športna tekmovanja med posameznimi gozdničnimi obrati in delovnimi enotami v strelnjanju, šahu, kegljanju in nogometu. Tekmovanja so bila v Kranju, Škofji Loki, Predvoru in Tržiču, torej povsod tam, kjer ima GG Kranj svoje obrate.

Rezultati: strelnjanje: 1. enota strokovnih služb in gradbeni obrat, 2. enota transporta in mehanizacije, 3. gozdni obrat Tržič, kegljanje: 1. enota transporta in mehanizacije, 2. enota strokovnih služb in gradbeni obrat I. ekipa, 3. enota strokovnih služb in gradbeni obrat II. ekipa, itd.; šah: 1. gozdni obrat Tržič, 2. enota strokovnih služb in gradbeni obrat, 3. gozdni obrat Tržič, 2. gozdni obrat Škofja Loka, 3. gozdni obrat Preddvor, itd.

Med posamezniki je bil v strelnjanju najboljši Jože Uršič, v kegljanju Janko Bešter, v šahu Jože Marič. Pri GG Kranj bodo odslej tako tekmovanja zaradi velikega zanimanja organizirali vsako leto.

Prijateljski rokometni srečanji Tržič: Crvena zvezda 15:27

Rokometni igrišči v Tržiču in na Golniku sta bili v soboto oziroma v nedeljo prizorišči zanimivih prijateljskih rokometnih srečanj. Ob prilikah otvoritve razsvetljave na tržičkem igrišču je gostoval beograjski prvoligaš Crvena zvezda, ki se je naslednji dan pomeril na Golniku, kjer praznujejo 15-letnico športnega društva, še z reprezentanco Gorenjske.

V prvem srečanju so se Tržičani odlično upirali favoriziranim gostom, ki so nastopili brez poškodovanega Lazarevića. V nadaljevanju pa so bili boljši gostje, ki so s hitro igro navdušili nad 700 gledalcev.

Reprezentanca Gorenjske ni bila kos Crveni zvezdi, saj je bila premašena z enakim rezultatom kot Tržičani.

Gole za Tržič so dosegli: Šega 5, Marinšek in Jakšič po 3, Kralj 2 ter Teran in Belhar po enega. Za Gorenjsko pa so bili uspešni: Grašič 4, Marinšek 3, Konjar, Oblak in Jakšič po 2 ter Gros in Perko po enega.

Rezultata srečanja: Tržič : Crvena zvezda 15:27 (8:9), Gorenjska : Crvena zvezda 15:27 (4:14). Srečanji sta dobro vodila zvezna sodnika Kranjan Bartolj in Božinovič (Golnik).

J. J.

V nedeljo je bila v Kranju končana V. usnjariada. Na fotografiji so dobitniki pokalov in diplom v ekipnem in posamičnem tekmovanju.

Ravnkar državni rekorder

Mladi talentirani šprinterski atleti skupine kluba TRIGLAV, sicer tudi mladinski državni rekorder Ciril RAVNIKAR, je v soboto na posamičnem prvenstvu SRS za člane in članice v Celju izenačil rekord SFRJ v teku na 200 m za mlajše mladince. Kar devet desetink sekunde je moral teči Ravnkar hitrejše od svojega starega osebnega rekorda. Sedanji osebni rekord, ki obenem pomeni tudi izenačen državni rekord, znaša 21,9. To je obenem tudi članski gorenjski rekord za člane, katerega je imel Milek Polde s časom 22,1.

Sicer so kranjski atleti na tem tekmovanju vsega skupaj osvojili 11 odličij in bili po številu osvojenih kolajn na četrtem mestu za Kladišvarjem, Olimpijo in Mariborom.

Kolajne so osvojili: Kavčič dve zlati v teku na 400 in 800 m z rezultatom 49,0 in 1:54,4, ravno tako je zlatu kolajno osvojila Metka Papler v metu diskova, katerega je zalučala 47,86 m daleč. Srebrna odličja so doobili: Kurnikova v metu kopja 38,18 m in Zone Prezelj v metu diskova z rezultatom 47,24 m. Bronasta odličja pa so osvojili: v teku na 110 m z ovirami z rezultatom 16,7 in v skoku ob palici z višino 410 cm Lado Konc, v skoku v daljino je bil Slavko Udovč tretji z rezultatom 6,91 m, Ema Žagar v metu kopja z rezultatom 36,38 m, Ravnkar v teku na 200 m s časom 21,9 in Vugnetti v teku na 5000 m s časom 15:00,8.

Vsekakor pa je vredno omeniti tudi rezultat in uvrstitev mlade narodne metalke diskova Vesne Horvat, ki je, čeprav še mlajša mladinka, osvojila v metu diskova odlično četrto mesto s solidnim rezultatom 38,44 m.

D. Žumer

Naš komentar Šolska društva, vir množičnosti

Šolska vrata so se pred dnevi zaprla. Hkrati so tik pred zaključkom šolskega leta podelili priznanja najboljšim šolskim športnim društvom v Sloveniji. Med osnovnimi šolami so prvo mesto zasedli učenci OŠ Prebold, med srednjimi šolami pa Gimnazija z Raven in iz Murske Sobote. Med deseterico najboljših osnovnih šol sta dve z Gorenjske. ŠSD osnovne šole Žiri je bilo četrto, ŠSD osnovne šole Lucijan Seljak Kranj pa je osvojilo šesto mesto. Skupaj je med osnovnimi šolami izpolnilo pogoje za uvrstitev 65 društva. Med 21 športnimi društvimi srednjih šol pa se je najbolje uvrstilo z Gorenjske ŠSD gimnazija Škofja Loka, ki je bilo osmo. Z uspehi smo lahko zadovoljni, čeprav bi bili lahko še uspešnejši.

Skupaj je v tekmovanju za najboljše šolsko športno društvo v Sloveniji tekmovalo blizu 150 društev z več kot 80 tisoč članimi. To je nadomovo lepo število, na katerega moramo biti pozorni, kadar razpravljamo o množičnosti, o šolski telesni kulturi in podobno.

Telesna kultura postaja vedno bolj enakovredna dejavnost drugim družbenim področjem. To področje je dobilo pred dnevi izredno pomemben dokument — zakon o telesnokulturnih skupnostih. Zakon je nedvomno izrednega pomena tudi za šolska športna društva, saj bodo v prihodnje telesnokulturne skupnosti s samoupravnimi dogovori morale urediti tudi problematiko šolskih športnih društv. Društva pa so prav s sedanjim tekmovanjem dokazala, kako koristna so in da so pravzaprav med najboljšimi telesnogozognimi organizacijami v Sloveniji. Veliko zasluga za uspešno dejavnost imajo nedvomno učitelji telesne vzgoje in mentorji ŠSD. Kjer so le-ti aktivni, tam je tudi večja dejavnost.

Nedvomno je šolska telesna vzgoja eden najpomembnejših členov telesne kulture. Deklarativno je sicer izenačena kot integralni del učenja in učenja, vendar je že poniekod v pedagoški zavesti še vedno kot »manj važen predmet«. Premajhno število rednih učnih ur nedvomno tudi onemogoča doseganje večje dejavnosti. Mnogo pre malo je še znanstvenega dela v šolski telesni vzgoji. Šole bi morale poleg rednega učnega programa izvajati še mnogo bolj dodatne dejavnosti, kot so na primer tekmovanja različnih stopenj. Za te dodatne dejavnosti pa niso posvod ustvarjeni bodisi organizacijski — kadrovski ali pa objektivni finančni pogoji. Pri tem gre tudi za vprašanje objektov, ki so v večjih šolah zasedeni od jutra do večera ali jih pa šole še nimajo.

J. Javornik

Šport med vikendom

Na brniškem letališču še bolj privlačno in prijetno

Družabna srečanja in pikniki v brniškem gaju

Popotnik na letališču ne bo več odrezan od sveta

Veliki obeti od nove krvavške žičnice, ki bo stekla 15. decembra

Restauracija v letalu

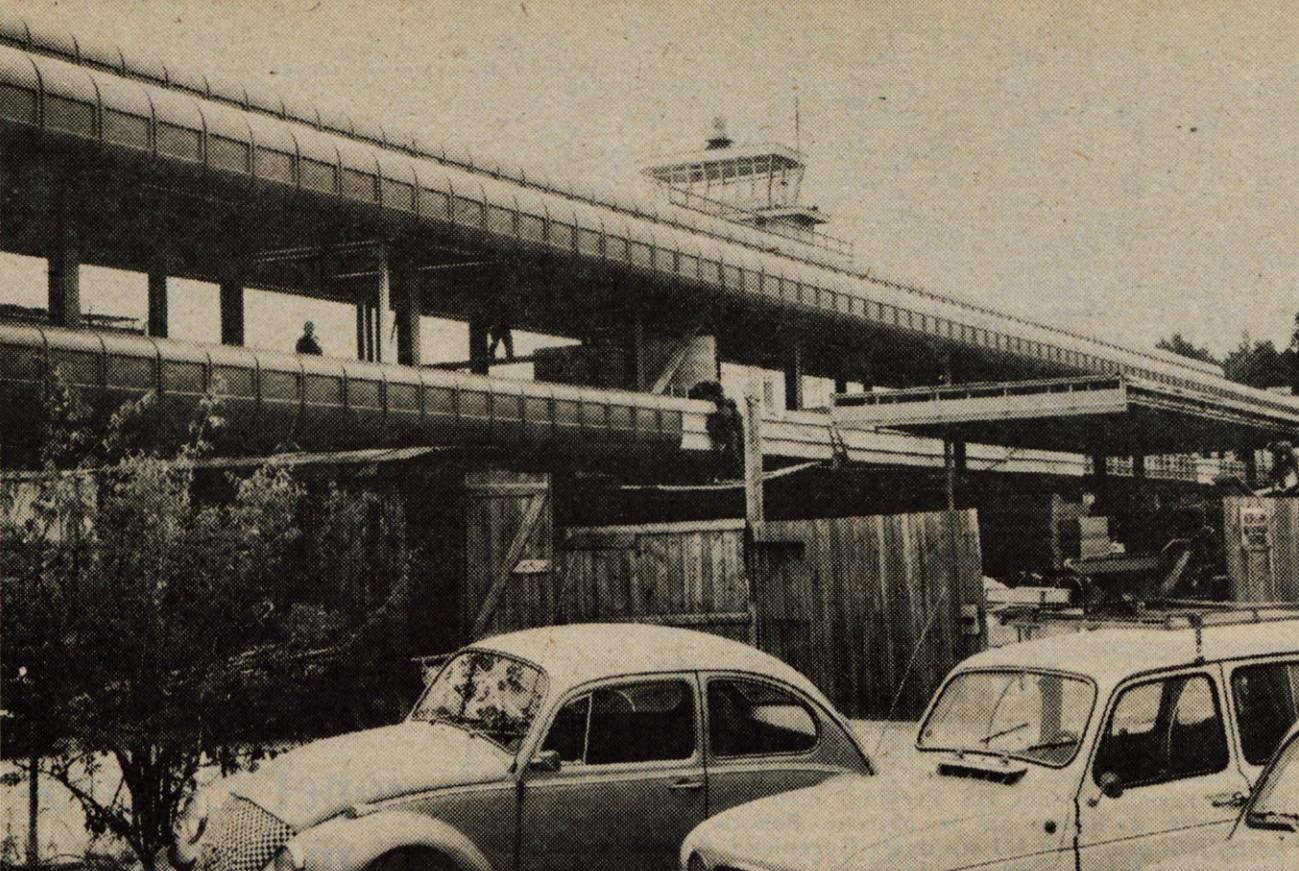
Značilnost večjih in velikih letališč ni le vzletanje in pristajanje letal, temveč spreminja vsako »letalsko okno v svet«, in takšno je tudi brniško letališče, vrsta objektov s tako imenovano turistično in gostinsko infrastrukturo. Nekaj takšnih objektov, ki nudijo prijetno počutje ne le potnikom, temveč tudi drugim obiskovalcem letališč, na Brniku je. Omenimo naj Penzion Letališče, brniški gaj s slamo kritimi lopami, kjer bo odslej vsako soboto in nedeljo piknik s plesom (pretekelo soboto in nedeljo so v gaju igrali Veseli planšarji), potem razstavljeni letala, ki zbujujo med obiskovalci letališča veliko zanimanje itd. Novost pa je odsluženo letalo DC-6, kjer bo avgusta urejena sodobna restavracija z značilno letalsko strežbo. Slednji obiskovalec edinstvene restavracije v državi se bo med svojim obiskom lahko seznanil tudi z notranjostjo in napravami, ki jih letalo ima in ki omogočajo, da se več deset ton težak orjak lahko dvigne nad oblake.

Na novinarski konferenci, ki je bila pretekelik četrtek, so predstavniki oddelka za turizem in gostinstvo letališča Ljubljana-Pula povedali, da bodo letos in prihodnje leto turistično in gostinsko dejavnost še razširili. V gaju bodo pripravljali piknike in družabna srečanja, v Penzionu počasna kosila in srečanja ob drugih priložnostih, na samem letališču pa sodobno poslovalnico, v kateri bo gost, ki je doslej na Brniku praktično odrezan od sveta, zvedel vse in rezerviral karte za domače in tujne letalske linije, rezerviral prenočišče itd. Sedanja poslovalnica na letališču za zdaj vsega tega še ne zmore, s preselitvijo v nove prostore pa bo potniku lahko nudila vse vrste storitev. Na letališču upajo, da se bo to zgodilo spomladis prihodnje leto.

Brniški turistični in gostinski delavci si veliko obetajo od izgradnje nove žičnice na Krvavec, ki bo v eni urri potegnila na vrh 900 oseb. Cilj, da bi dosegel Krvavec zimsko in letno turistično sezono, bo lahko dosegzen. Že to zimo bodo uvedli cenene pakete storitev in na samem Krvavcu popestriči družabno življenje. Krvavec bo na račun raznih srečanj in piknikov zaživel tudi poleti. Goste, ki bodo na Krvavcu, nameravajo popeljati na izlete po Gorenjski in Sloveniji. Enake izlete nameravajo organizirati tudi za goste, ki bodo na Krvavcu pozimi. Na Krvavec želijo popeljati tudi čim več mladine osnovnih in srednjih šol.

To so v kratkem novosti, ki jih želijo letos in prihodnje leto uvesti na brniškem letališču in na Krvavcu ter z njimi poprestiti gostinsko in turistično dejavnost. Ljudje, ki so na letališču odgovorni za gostinstvo in turizem, pravijo, da so predvidevanja realna in zato uresničljiva. Konec koncev pa te novosti pomenijo tudi uveljavitev letalskega prometa, posebno med mladino!

J. Košnjek

Nova pristaniška zgradba letališča na Brniku že dobiva dokončno podobo. Če bodo gradbeni dela potekala še naprej tako kot doslej, bo stavba nared že spomladis prihodnje leto.
— Foto: F. Perdan

V brniškem gaju bodo odslej vsako soboto in nedeljo popoldne in zvečer družabna srečanja s pikniki, na katerih bodo obiskovalce zabavali znani ansamblji. — Foto: F. Perdan

Na Jezerskem so se srečali kmetje in gozdarji Sekire in žage le redko utihnejo S sobotnim srečanjem na Jezerskem je bilo slovesno končano praznovanje 20. obletnice Gozdnega gospodarstva Kranj

Jezersko, kjer je bila nekdaj zibelka gozdarstva in gozdnih delavcev, danes pa je le še 25 domačinov zaposlenih pri Gozdnom gospodarstvu Kranj, je sprejelo v soboto, 23. junija, skoraj 500 delavcev Gozdnega gospodarstva Kranj, ki slavi letos 20. obletnico delovanja. Sedanjem »holcarjem« so se na praznovanju, ki pri GG Kranj niso pogosta, pridružili upokojeni logarji in gozdarji, ki so dneve in dnevi vihteli sekire in cepine, ne da bi vedeli, da bodo tako kmalu njihovo orodje zamenjale motorne žage, traktorji in žičnice, kmetje, ki že vrsto let sodelujejo z GG in na samoupravni osnovi odločajo o politiki in gospodarjenju z gozdom, in številni drugi, znani in neznani prijatelji velikega družbenega bogastva, kot radi pravimo gozdom, ki prekrivajo še vedno 60 odstotkov Gorenjske.

Prireditev, zaradi katere so povsem upravičeno za en dan utihnile sekire in motorne žage, bi moralna biti ob Planšarskem jezeru, vendar se je zaradi slabega vremena presečila v hotel Kazino, kjer je bil zbor kolektiva, popestren z ubranim petjem oktetka Jelovica iz Škofje Loke ter poskočnimi vižami Tržiškega instrumentalnega ansambla. Prav tako so na prifrediti v Kazini slovesno razglasili rezultate športnih tekmovanj v počastitev 20. obletnice Gozdnega gospodarstva ter podelili pokale, priznanja in diplome.

Na vsakem koraku srečamo delo gozdarjev in kmetov

Takšna je bila ena od ugotovitev slavnostnega govora direktorja Go-

zdnega gospodarstva Kranj inž. Metoda Vizjaka, ki je tudi dejal, da pripravljana gozdarjev niso bila zaman in zato mirno odgovarjajo sebi, družbi in zanamcem. Prav zaradi takšnega dela se je ravinja povezala s hribi in gozdovi, ki vračajo delovnim ljudem moč in zdravje. Spravilne razdalje so se na račun novih gozdnih cest skrajšale od 20 do 50 odstotkov. Zaradi novih komunikacij so postali gozdovi bližji in dostopnejši vsakomur, razen tega pa najihovボjle izkorisčanje omogoča hitrejši razvoj višje ležečih kmetij in naselij, katerim je dohodek od lesa najpomembnejši vir dohodka. Podatki, ki jih je v zadnjem desetletju doseglo GG Kranj, so spodbudili in kažejo resnično veliko prizadevanje gozdarjev in kmetov. Obnova gozdov se je povečala za več kot trikrat, nega za 2,5-krat, investicije v družbeni sektor gozdov za 6-krat in v zasebnega za 2-krat, čeprav se je število zaposlenih zmanjšalo za 10 odstotkov. Vse te uspehe so dosegli starci, prekaljeni gozdarji in mlajši, med katerimi je vedno več delavcev iz drugih republik. Brez dvoma imajo pri tem pomemben delež strokovnjaki in kmetje, ki so za obnovo in boljši dostop do gozdom žrtvovali veliko svojega dela in denarja. Če bi vsi tako ustvarjalno pomagali gozdarstvu, bi bil njegov položaj danes precej boljši. Tako pa družba največkrat »pomaga« gozdarstvu z novimi predpisi, ne pa z materialno pomočjo, čeprav stalno poudarja vedno večjo družbeno pomenost gozdom. Družba gozdarjem ne daje olajšav in ne sredstev za vzdrževanje in obnovu. Celotno gospodarjenje z gozdovi sloni na ce-

ni lesu, s katero so gozdarji najmanj zadovoljni in ne priznava resnične vrednosti gozdarskega dela. Prav zato je upravičena bojan, če bodo gozdarji lahko še naprej tako gospodarili z gozdovi kot doslej!

Na slovesnosti so nagradili tiste delavce, ki so pri GG Kranj neprekiniteno več kot 10 let, ter podelili priznanja kmetom-lastnikom gozdov, ki deset let sodelujejo v samoupravnih organih podjetja ter s svojim delom pomagajo pri kreplitvi enotnega podjetja.

Mehanizacija pomaga gozdarjem

Po končanem slavnostnem delu srečanja je bila v gozdu pri Planšarskem jezeru demonstracija sodobnega spravila lesa, ki je bila še posebno zanimiva za goste v nekdaj, sedaj že upokojene člane delovne skupnosti. Šest gozdarjev je v rekordnem času in težkih pogojih podzadalo 6 smrek, jih oklestilo ter pripravilo za spravilo. Zadnje, nekdaj najtežje delo, je opravil velikanski kanadski gozdnji traktor timberjack, ki je nerazlagane smreke s pomočjo jeklenih vrvi izvlekel na travnik, kjer jih je šofer s pomočjo avtomobilskega dvigala naložil in odpeljal...

Zaključno praznovanje 20. obletnice Gozdnega gospodarstva Kranj se je nato v prisrčnem vzdušju nadaljevalo in končalo pozno popoldne, ko so se delavci vrnili na svoje domove v Davčo, Jelendol, Dolino in povsod tja, kjer so skrita bivališča gorenjskih gozdarjev. J. Košnjek

Ponesrečenemu referendumu ob rob

Kako? Zakaj? Kje so vzroki poravnega izida referenda o samoprivajku za ureditev pokopališča in obnovo kulturnih domov v Škofji Loki? To je bilo osnovno vodilo vseh vprašanj, ki krivijo ogovorne može na občinski upravi, na sedežu družbenopolitičnih organizacij, v vodstvih krajevnih skupnosti in v skupščini. Med pretekelo sejo so odborniki ugotovili, da je razlogov bržko več, da pa jih ni enostavno najti in analizirati.

Med drugim naj bi neuspehu botrovala slaba organizacija priprav in nezadostna povezanost pripravljalnih stavov pri posameznih KS, ki se kaže predvsem v nizki udeležbi volivcev. »Ce celo nekateri, vrhovi vnaprej podvomijo o pozitivnem rezultatu glasovanja in če svoje pomešane mirno oznanjajo naokrog, potem seveda ni razumno pričakovati, da bodo ljudje množično, za, meni Danilo Kosmačin, predsednik KS Reteče.«

Spodrljaj je najbrž tudi, ker so kulturne domove in pokopališča stlačili v en koš. Poleg tega je zelo pomembno, kakšne vrste gradnjo naj bi prebivalstvo so-financiralo. Občani so doslej vedno radi podprtli asfaltiranje cest in postavljanje šolskih poslopij, torej vlaganje v objekte najširšega pomena, ki ne prinašajo neposredne koristi le trem ali štirim vasem oziroma naseljem, marveč komuni nasploh. Dvorana pri Sv. Duhu pa — denimo — Ločane, Žminčane in Staroločane bolj malo zanimala, saj večina ne bo nikdar stopila vanjo. Takšno gledanje na stvari je sicer zelo ozko in do neke mere sebično, vendar bi pobudniki referendumu z njim morali računati. Nič dosti drugače ni, če vzamemo pod lup grobove. Zdi se namreč, da so urbani pri utemeljevanju nujnosti ureditve pokopališča v Lipici zatajili in da niso znali popolnoma preprati Škofjeločanov, zlasti ne onih iz starejših družin, ki imajo v sedanjem gaju pokojnikov grobnice.

Nadaljnja napaka je čas. Ni dvoma, da trenutne ekonomski razmere nikakor ne gorovijo v prid samoprivajkom, ki so končev koncepte le dodatna obremenitev občanovega žepa. Inta žep je spričo zaviralnih stabilizacijskih ukrepov že tako precej bolj prazen kot smo upali in pričakovali. Pripravljenost, da bi pravstovljeno segli vanj, sta poleg zamrznitve osebnih dohodkov v sferi neproizvodnih poklicev zmanjšala še splošni padec življenjskega standarda, izvirajoč iz nedavnih podražitev, ter več lokalnih, a nič manj perečih komunalnih problemov, ki jih bo slej ko prej treba začeti reševati — kajpak ne brez ustreznih denarnih moči zainteresiranih okoliščin. Ob vsem naštetem je dejstvo, da so načrtovaci na vabilih pozabili navesti točno lokacijo volišč, postranska reč. Bolj umestna je dilema, kaj zdaj. Odgovora, ki bi razblinil mogočnost negotovosti, v katero so pogreznjene usode gledališč v Retečah, pri Sv. Duhu in v Škofji Loki ter počivališče mrtvih v Lipici, ne more za zdaj dati nihče.

I. Guzelj

vsak dan
MALI GOLE
V KRAJU
od 9. do 19. ure

SEZONSKO ZNIŽANJE OBUTVI
v vseh poslovalnicah Peko od 25.6.

